

310570

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9: } ఐన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 9 వ తేది సోమవారము } No. 810
సంపుటము ౯ } రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ నవమి. } సంచిక 300

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

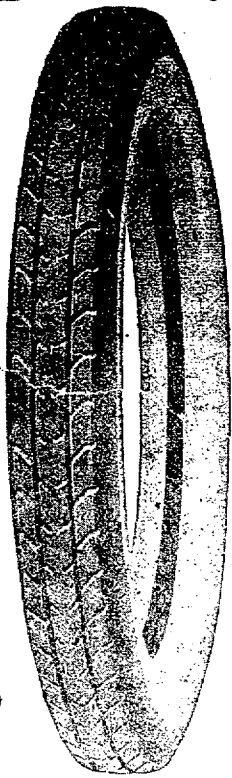
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాను, సుఖమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసివేసి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

FEDERAL

ఫెడరల్ టైరులు

వజంట్టు:—

రోమర్ డాన్ అందుకో.

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి శుభాననగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అశీర్వము, వాయువు, జల్మలు, జ్వరము, నన్ని పాళము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పుండ్లనొప్పులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వజ్రాయుధమువలె పనిచేయును. వలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-8
300 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; దజ్జ సీసాలు రు. 2-8-0
వి. సి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-6-0.
సి.సి.సి. అందుకో. ఆయుర్వేదగ్రంథాలం, వెలిచేపి, తెల్లూరుజిల్లా.

రత్నపురుషతేహ్యం

శుభివ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమున పోసణచి బలముకలగజేయును. ఈ మాలికామహిమ తెలియనివారుండరు. ఏ శిక్షించివ్రాయ నం నరము లేదు. శే 1-కి రు 2-4-0 లా.

శగరోగనివారిణితేహ్యం

అన్నివిధములగు శగలను అద్భుతముగా కుదుర్చును శే 1-కి రు 1-8-0
కోరువారికి శేటలగు 1-వికమా.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

డాక్టరు. ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ. ఎం. బి. టి. సి. ఎమ్. గారి పోషణ క్రింద నిర్వహించ బడుచున్న

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మ్స్
లిమిటెడ్

(శేష్ మైట్టియం, రహస్యము శేష్ మైట్టియం ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములగు ఔషధకాల యిది యొక్కటియే.

ప్రాచ్య, ప్రశీచితైద్యవిధానములం వారి లేరిన ట్టి, ప్రశీచితైద్య, వాటిచే మిక్కిలి కాత్త్రుపత్తులముగా అతి కాత్త్రుగా రాయబడిన ఔషధములు అమితముగా మా నద్ద హాజరులో నున్నవి.

క్రొత్తది, శేష్ మైట్టియం వైస్ ఓషధులే ఉపయోగించ బడుచున్నది. మా ఔషధకాలయందు రాయగను పలువిధ ఔషధరాజములు గుణము నందుగాని, శేష్ మైట్టియం గాని యితర చికిత్సలకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు.

నగదుతో కాని, లేక కలుకుబడియు, మర్యాదవస్తువును వైస్ వారి వామినతోగాని యేజిస్ట్రులకు రరఖాస్తులను మాఫు కొనవలెను.

మేనేజరు, 185 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

100-200 లాభము

శ్వరాజ్య సిగార్లెట్లు - అన్నిటికంటెను. చూడయి నది; అయితే మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది.

భా.ల:—బ్లా, నలుపు 6 గ్రోసులు రు 14-0 12 గ్రోసులు రు 1-8-0. (88) గ్రోసు 4 ఎలపు 8 గ్రోసులు రు 1-5 గ్రోసు 1-12-0 12 గ్రోసు 3-4-0 88 గ్రోసు 9-4-0 పోపు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు.

Swaraj Ink Factory,
173/3 (7) Cornwallis street, Calcutta.

100 కి నూరు గుణమైనది.

మా-నా-య-నే-నా

అను ఔషధమును సేవించుటచే శ్రమము తప్పింపుట చేరుట, బడుటచేరునప్పుడు కలుగునొప్పులు మెల అమితముగా పోవుట, మూర్ఛ, గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా కుదురున గుణమియ్యనివో వైకము వాపనీయబడును

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kanchi,
Darbhanga B. O.

మొత్తము 3300 టీక్కెట్లుకు 42వ మాత్ర మేయున్నవి

మీ అదృష్టము టిక్కెట్టు రు 5 లు మాత్రమే తగినతరుణము

కృష్ణాల్లా ఏలూరు పెద్దబాడలోని వారాలాడు మ్యూజింగ్ నం 148 రోడ్ రెండో ఫ్లోర్ కే బి ఆర్ డాల పీఠవాస
ఫీల్డింగు నం 2 టిక్కెట్లు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపేలేటి షలరిలలో ప్రచురణరవి గొప్ప యంత్రాన్ని
గమనించి, పెద్దమనుష్యులయెడట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పించెను. 2, ఈ టిక్కెట్లపై వశాలయ్యే సామ్యులలో
దొంగట్ల శ్రీమహన్ వగయరా ఖర్చుల పోను విగతానామ్స్ లాటరీ జేయవరకు ఏలూరు కెంట్రల్ కో ఆపరేటివు
క్యాంప్ లో నుంచారు. 4 లాటరీతో కలపించినవారు వెంటనే తమ స్వరకపురులతో ప్రతులైన దస్తావేజు
ప్రాంతంనుకోని రిజిస్ట్రీ చేయించుకోవలెను. 5 వేరు, ఏలూరును స్వచ్ఛమగుగానీ టిక్కెట్టు 1-కి రు 5-00 చొ॥
వాపర దుశాయార్దుకు చెప్పియెడల వెంటనే టిక్కెట్టు తిరుగ ఒసాలో శంభుడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొను
బాగా ఒకటి టిక్కెట్టు కొనువనుగా నివ్వబడును. 6. పోస్టుఖర్చులు పంపితే జవాబు యత్వబడదు. టిక్కెట్లు ఈ
దిశకు తెలుసుబడిన వారివద్ద కూడ దొరకును.

(1) వి. శేషగిరిరావుపంతులుగారు, కబ్ ఎడిటరు, ఆంధ్రప్రభకి 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.
బయటప్రారితో నుండువారు, టిక్కెట్టును రిజిస్టర్డు మూలముగా పంపుటై 0-40 లు అధికముగా పంపవలెను
ఏలూరు **మాటూరి సర్వేశం,** మేడనూక్కుదారుడు.

2-4-1928

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

భగవద్గీత

ఒకానొకరిములకు చునాజుల మూర్తి మార్గమునండి చిమువలె క్రవించుచుండెడి, తెల్ల కెగ, పచ్చికెగ గడ్డకెగ నీరు చురుగు చాల్చెడియు మూత్రము బొట్టు బొట్టు ఒడుట మాటికి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడపు నరముల విగడియుట మూత్రము పచ్చిబట్టు అనుమానము గలుగుట రూటువంటి లక్షణములు గల కెగరోగ సామాన్యములను మొదలెంచి, రక్తస్థిరదాన, నరియెనూతనముగ సంభవించిన కెగరోగములను! 4తి గంటలొకపుగ గణమును బొందించును మూత్రసాశమును కస్తీతి (అనగా మూత్రప్రతితి) కుద్రపరచి నమముల అధిక బలమును కలుగ జేయును క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1—12—0 పూర్తిండు పది. పోస్టేజి వడ్డరాబు వేరుగా వివక్షలయ్యును. మా మందుల జాపితాను, కోరుపాటికి ఉచితముగా పంపబడును ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. ౫ ఆదారపుకవిధి, మద్రాసు. తంతిలడన్.—పండిట్, మదరాసు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్
ఫర్సి లిమిటెడ్
మాంబురోడ్డు, మద్రాసు
నాక్ టీ సు

మానవవర్సన గరుతి మద్రాసు మాంటింగోడ్డు, నె 185 బి
నెండు ఏర్పాటు చేయబడినదిని యిందుమాలాశా ఆందరికిని మిక్కి
లి సంగసనులతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ డాక్టరు ఏ లక్ష్మీ
పతిగారు ఆదివారమునాయెంత్రము తప్పటికి రోజులగు ఊడ
యము తి గుండి 11 గంటలవరకు, నాయెంత్రము 4 నుండి 7 గం
టలవరకును వుండును. కావలసివారు మరెవలచును పొంత
చేయును.

సాక్షి

చదువుడు! శ్రీయుత ఆనందము!!

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు

పంతులుగారిది

మొట్టిభాగము	2—0—0
రెండవభాగము	2—0—0
మూడవభాగము	1—8—0

క్యాటలాగు కోరువానికి పంపబడును

పానుగంటి రాజారావు,
పిఠాపురం గోదావరిజిల్లా, అనియాయశిక్షకు.

నంద్యాల 144 స్వేచ్ఛనుచిత్రము

నంద్యాలలో ఇ బి. కోటాల్లు అనువారు బాంధులను
మేజిస్ట్రేటుగారు. వీరు కడవి నుంచి తేదీని పాణ్యం రామ
చంద్రయ్య, పెండ్యాల శేషగిరిరావుగారు నిర్దేశించుటకు
చేసిన యుద్ధపు బరిచేసిన సంగతియు దీని సంతృప్తియైన
అనావశ్యకతను అధికారులు తలపెట్టిన పట్టికలను మళ్ళీ
పూర్వమున్నట్లు పెండ్యాల శేషగిరిరావుగారు కర్నూలు ప్రాంత
ముఖ్య అధికారులను పనిచేసి అధికరముచేత కృష్ణానదీ
స్థానమునకు పంపబడి ఇటీవలే విముక్తులయి వారు నంద్యాల
లకు వరుగు విచ్చేసి ఇటీవలే కాంగ్రెసు సంఘము నావట్టితి
మున పునర్నిర్మించి ప్రస్తుతమున్నదిగా నున్నది.
సమాఖ్య సంవత్సరముగా నాయూరి లోనే
నిర్వహించు యాదోళనయూ జరిగియుండలేదు. రామచంద్రయ్య
గారు స్థానిక నాయకుల ప్రోత్సాహముతో శేషగిరిరావుగారు
కాంగ్రెసు సంఘము నేర్పరచి గాని ఇంకను ఆ సంఘమునకు
కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థకుడే పూర్తిగా వచ్చి యుండలేదు.
గాంధీదేవకుటుంబితో సమ్యక్ మహాసంఘీకృతన కావాడుత్సవము
జరుగుచున్నందున ఆయుత్సవముతో కూడ గాంధీయోజ్ఞయూ
ఇతర నాయకులయొక్కయు పటములను నూరేగింప నెంచి
నల్లు తెలియచున్నది. శ్రేష్ఠము కట్టించుకూడ ఎక్కడను
తలపెట్టియుండలేదు. మహాసంఘీకృతన సర్దులు ఒక వేళ విము
క్తులగుదురన కాంక్షన అధికారులు శాంతినిరాయణుడై
తగిలిరి యనుకొందలని మహాసంఘీకృతన తుత్సవము జరుపుచు
తాలి ౧౮౪౪ కైవల గ్రంథ నిర్దేశములయిన మహాసంఘీకృత
గాత్రే. గాంధీ యుగ్మమును అధికారులు నిర్దేశించించున
మహాసంఘీకృత గారు మహాసంఘీకృత యుత్సవమునూడ నిలిపి
వేసిని తెలియుచున్నది ఇక బాయి టు మేజిస్ట్రేటుగారిచ్చిన
యంతరువును దిలకింపుడు

ఎ కె. గాంధీని గురించినా ఇతర ప్రభుత్వ వ్యతిరేకతలను గురించినా సందర్భాల వీధులలో మీరు ఈ రేగంపు బాధతో ఉన్న కిద్దరిది బ్లూ గా తెలియచున్నది అట్టియూరేంపు ప్రజలలో అనురాగాలను పుట్టించి కా తీకి భంగములేనిగింబు చేస్తున్న కావ్యం మీరు అట్టిపూర్వం పు జనుపరాదనయ్య, ఉపాన్తియను అధ్యక్షరాదినను ప్రైవేట్ ప్రభుత్వ వ్యతిరేకతలను గురించిగా అట్టి ఇతర సుఖమయలను గురించిగాని పాటలు పాడించం దని ను ఇందుమూలకమగా ఉత్తర పు చేయచున్నాను. ఈయనైతర ప్ర సందర్భాల సంకీర్తితుకుం తా లూ కా ల లం త టి కి ని ప్రవర్తింప గలదు.

పృథ్వీమహానకు కృతి శేఖరులు—మేజస్ట్రేటు
 బువ్వెరొగించిన పదము ఆహానెట్టు—అయినవారిని గురించి
 ఉత్సవములు చేయుట పాటలపాటలు ఈ కోబాల్లుగారి నను
 నరించి తిప్పువది. మీరు నిరంకుశ విశ్వవిద్యాలయమున తప్ప
 రాజనీతికాస్త్రము మరెచ్చుటను చదివినట్లు కాగరారు ప్రభు
 త్వవ్యతిరేకలయిన గా క్రినివానకాస్త్రీగారుచూడ నిక రాజ
 కీమరింగమునండి తొలగివలసినిది నెబాస్! నెబాస్!
 నిరంకుశాన్యభవమున నిట్టి కదా కాకతము ఇ మేజస్ట్రేటు
 గారికి తెలిసినది (పోలీస్ రిహార్టు కలన) నంద్యాల వీధులలో
 పృథ్వీము జరుగునని వారు ఉత్తరపు పంపినది ౧౮౭౭ తేది
 మధ్యాహ్నము ౪౬వోకండు గంటలకు ఉత్తరపులో ఇంతకా
 లము ఈపుత్తరపునకు ప్రాణమనిలేదు కావున ఉత్తర
 ఆనాటికొక కేసుని కొనియెదము అట్లుండగా పాపము మేజస్ట్రే
 టుగారు న చూచిందికొటుకూడు తాలూకాలకేల దానిని
 వర్తిపక్షము నెంచికో వాకే న్యునిపవలెను గాని సామాన్య
 మానవుడు న్యునిపడు అకాంతి నంద్యాలలోమాత్రము కలుగు
 ననుకొని వెంటనే రెండుతాలూకాలలోను అకాంతి కలుగునను
 నట్టిచూపుటకైన అదికారిచిత్తవృత్తి కదుంగదు భ్రమస్పద మను
 టకు నందిన నులేదు తాలూకాలలో అకాంతి కలుగునని ఈజ
 డికారికి పోలీసు రిహార్టు అయినను వచ్చినట్లు ఇతడు వ్రాయట
 లేదు ఇదంతయు చూడగా ఈయనకారి రాజకీయంగోళనము
 లన ప్రాంతములలో మొలకెత్తడం జేయటకట్టి బెదరింపులు
 సాగించుచున్నాడని ఇదికలాలూచించటమ నీకుకలదు ప్రజల
 సామాన్యపు హక్కుల తడవవారింప నారంభించినాడని ఇతరు
 లను తోచగలదు కర్నూలు మండలవాసులు ఏరాకీయంజ
 ముకుర చేరి, వాస్తవము క వచ్చును గాక ఇట్టి అధికార దౌర్జన్య
 మును నడుప నీమరారు అధికారముకుకాను ఈసంగతినిగమ
 నించి తినిరీతిని నంద్యాల జాయంటు మేజస్ట్రేటుగారికి సామాన్య
 రాజకీయ ప్లానమును కలిగింపవలసి యుండున, కోబాల్లుగారు
 జిల్లాను క్రొత్తగావచ్చినవారని తెలియుచున్నది. ఒకచేక పోకి నం
 గతులే తెలియకయున్నచేతా! వీరి యనుచరులగు పోలీసుకాజు
 వారిగా ఏయొక్కరో ఏయొద్దకో తమ ప్రతాపమును ప్రకటిం
 చుకొని కీర్తిగడించి తెచ్చెట్లును కెక్కనలయునను నభిలాషలు
 కలవారున్నారు. కావలయును అట్టివారెల్లప్పుడును తనివోకు
 మహత్తమాందోళనము కలుపుట్లుండై అధికారులు విశ్వసించిన
 యెడల చలనము సుభూతముగా కలిగించిక వారిగురుగు, అది
 మాబోంట్లకు సంతోషమే. దేశమునకు లాభకరము కాని సత్య
 మెటుగక ప్రవర్తించినట్లు ఎక్కువను పుటికొల్పరాదనుట మామ
 లము. కాబట్టి మానసికరులగు కోబాల్లుగారికి సాచ్యకజేయూ
 చున్నాము.—(మృత్యునేర)

భారతీయుల నాటక లక్షణము

పండిత టి. ఎల్. వాస్వానీగారి

వ్యాసమున కనువాదము.

శ్రీయుత దిగవిల్లి వేంకటేశన

రావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.

కొంతకాలమునుండి భారతీయనాటకములను గూర్చిన విచారణలు కృత్యము, విదేశీభావలక్షణములపై సరిగ్గా సంగ్రహించి భారతీయ నాటకములను పరిశీలించి, విదేశీనాటకములను లేకపోవుటనుగూర్చి చర్చించి ఉన్న విషయ, మంగళమిత్రనాటకములను నిరసించిన వ్యాసములు మన ఆంధ్రమునకుడ కలవు. ఆంధ్రమానముగఁ జేరింపబడిన రసవంతము లగు కాలిదాస, భాసనాటకములను మెచ్చి కొనుచు పాశ్చాత్యవిద్వాంసులు, కాలిదాసఁ దీనిషయమున పేర్కొనియు మించినాడని ప్రాశస్త్యము. విదేశీనాటకములను లేకపోవుట కొంతయెక్కువ మిశ్రనాటకములను విషయములగు చేతులేదని కవిని నిశ్చయించు భారతీయులు అదియొక అదర్శము ఇదియొక అదర్శము. అది పాశ్చాత్యము. ఇది మన భారతీయులది మన భారతీయ నాటకాదర్శములనుగూర్చియు, నాటక వాఙ్మయపరిణామమును గూర్చియు పండిత టి. ఎల్. వాస్వానీగారు బాగుగ చర్చించియున్నారు. మన విచారణలకొరకు ఆయన వ్యాసమును అనుకరించెదను.

ప్రాగ్భాతము నెల్ల నున్నతొండెనకాలమున భరతభండవన ముడితఁడగు జరుగుచుండెను వీనికి భూపతులు, రాజులు, భాషాభిమానులు సభ్యులగు నుండిరి ఈసభలయందు గొప్పగొప్ప కవులకృతము లక్షింపబడి చర్చింపబడి గౌరవింపబడు చుండెడిది. ఈసభలను నితరవిశేషములను పెద్దలలోఁ గలిపి పోయినవి. హిందూదేశపు అభివృద్ధి వాగ్విషయము పేర్కొనిన విభిన్నమైన చారిత్రము భారతీయభావము గ్రహణమునకువలె నీడలోకపుబడి తీరనిరాత్రియందు మునిపోయిన చారిత్రము దుఃఖకరము. ఆసడికరెయినుండి భారతీయులు మెల్లమెల్లన పేల్చుచున్నారని. ఈతరువాత దేశములో నెల్లదెక్కలను ప్రతిస్థులలోని సహచారమున నెఱవేరిన సభ్యులను మెల్లదెక్కున నెఱవేరిన సభ్యులను విద్యాభిమానులను పండితులను దెంగినారు భారతీయభావములు పాశ్చాత్యదేశములలో గౌరవింపబడుచున్నవి. ప్రాగ్భాతపువేదాంతము కేరలము కల్పనాచార్యమున నెఱవేరినది. వచ్చుభారసముదతిరమునలె నాగరికతరంగములంతరించిన కను పాశ్చాత్యమిత్ర మిష్టము గౌరవింపబడుటలేదు డాక్టరు పి. సి. రాయగారు చేసిన సభ్యులనులె నెఱవేరినది. పాశ్చాత్యమున కరుణతో కనిపెట్టబడిన ప్రకృతికావ్యములను కొన్ని చాలకాలము కిందటనే భారతీయులు తెలిసియుండిరి తెలియుచున్నది "హిందూదేశపు ప్రకృతికావ్య"ను డాక్టరు బి. ఎస్. సింగగారు ప్రకృతికావ్యము స్వరూపమును ప్రకృతికావ్యమును చర్చించి, విరోధాభిప్రాయములను గ్రంథకర్త యొక్క వ్యాఖ్యానమునుగూర్చి ప్రాయము రోముదేశపు ప్రకృతికావ్యములోని వ్యక్తిత్వమును వివరించి నెగ్గిన సమితికావ్యము సమీక్షించినదియు సమితికావ్యములను భారతీయులు నిరసించి యుండినదియు వ్రాసియున్నారు.

కాలము కడచిన కొలదియు, అవ్యక్తముగ మూలకొనయున్న భారతీయుల భావము, జీవమును కృత్యములనుగూర్చి జీవనవేదమునకు, భావజ్యోతికి పురాతనాగ్రత మనకన్న దిగ్గం గనుండిరి వారు మనకన్న పరిత్రుల. నిష్కలముల శిశువులె నిర్మలములు అందులనునే వారు సభ్యులకృత్యము నెఱుంగులిగిరి కలాతత్వములను బాగుగ తెలిసికొనిరి నాటకమునందు బాలనిపులు, ఇద్దరు భారతీయనాటకాచార్యులు, నాటక వాఙ్మయముయొక్క విజయము, దానిప్రాశస్త్యమును, యధాశక్తియెల్ల పంజరము- భారతీయనాటకము ప్రాచీన భాషనాటకము, మహామృతియు హిందూదేశమునకు చేరి, యువకృతి చాలకలము- చారిత్రికకళలు, కల్పము, బాగ్యములు-పాశ్చాత్యకవనము, మానవాలి చిత్రకవిత్-చారియత్నాచార్య చారిత్రికకృతరాధము భారతీయ భాషమున ప్రతిఫలించెను భారతీయ జీవనమును కొంతమాత్రము చెందినది కాని మహామృతియును నాటకకళను తీసికొనిరాతము. పా సింగులకు, అరబ్బులకు. మొగలగు బాలీయనాటకరంగస్థలములు లేవు

కొంతకాలముక్రిందట భరతభండము గ్రీకుదేశము నుండి నాటకమును గ్రహించెనని యూహించబడెను సంగ్రహమున

దెరకు "జునాని" అని పేరునుట నాటకములకు మూలస్థానము. మనభూమి-గ్రీకులకులది ఈనాటక యనవలెనే చేయుట బడిన గుడ్డమున అర్థము చేయుచున్న నను మాటను మనవారు పఠించి హిందూదేశాధీశ్వరులకొలుపున నేరకులొందు యనవలెందినది పుస్తకములందునుటయు నొక కారణముగ చూపబడెను అయినది ఆకాలమున గ్రీకులు చేయుటకును రాకపోకలు కలవని మాత్రమే తెలుపును ఈసంగతి వ్యాసని సిద్ధాంతములకులన వైతాగినిసిద్ధాంతములు బద్ధించెనని నిష్కరించిన జర్మనుపండితుల 'వ్యవహార'కారి భరతభండమునకును, యువనదేశమునకును సంబంధమునుటనుజుమెకాని యిది యొకదానికొకటి రిగించెననుట కష్టము. బుద్ధివంతలకు మనకుఁబడును, అనుకొనియును పేర్కొనియును నెనినున రుద్రదత్తు నాటక మి. లీనాటకపు టను కరణముకాదు గతే (Goethe) ఇప్పటినియు, యువదేశము ననుకరింపలేదు- భరతభండము గ్రీకుననుకరింపలేదు గ్రీకు భరతభండము ననుకరింపలేదు- ఈ యొక్క ననుసరియే ఇందొక్క కటియు నొక్కొక విధముగ ను వాఙ్మయమును కల్పించు కొనినది బాగుగ గమనించిన కొలదిని గ్రీకులవిధుక్త నాటకమునకును, భారతీయుల చిత్రనాటకమునకును భేదములు కాన్పించును. హిందువుల నాటకము గ్రీకులవిధుక్త (Unites) భువనిపాదమును ననుసరింపలేదు. వీరి యాధునికకల్పనాధీశ్వరులైన గ్రీకుల కనబడినది ఈతరువాత భారతీయనాటకముల ప్రతిఫలములనుగూర్చి కొంత చెప్పవలెను. రోము, ఎలిజబెత్తు కాలమునాటి నాటకములయందలి తెలివినీడును, హాస్యగాడునగు పాశుమను మార్కు మన విదూషకుడు. బొమ్మలకుల బొమ్మలనునుగూర్చి వ్రాసిన పిచ్చేలు విరోధాదేశములలో మధ్యకాలమునఁ గనబడు హాస్యగానిమాత్రమే విదూషకుడే యని పలికినాడ. మన మిప్పుడు హిందూదేశమున వాడుచున్న దేశముకన్న నెక్కుడు ప్రదేశమున మననాటకముల ప్రాశస్త్యము విశ్చించు భిచ్చెను. సభ్యుల ఆసియాభండమున దొగిన తాళపత్రగ్రంథములు. ఆదేశమున మనకృత్యములగు మనమును స్థాపించిన సామ్రాజ్యమునాటికే మన భారతీయనాటకములను కృషిచేసి నది తెలుపుచున్నది భారతీయులు ఆరవతత్వమునాటికే, నాచామ కలనపోయిరి అచటి చాయాయావకరదర్శనము లీ భారతీయనాటక కళాద్రుతినిబయలె బర్మాలో, సయాములో, బాంభోదములో రంగస్థలములఁ జూపబడిననాటకములు, గాయని, వాద్యుని గూర్చినవి రామనాటకములు నులూర్చి, ల్పములలోను వైవాల్మీకినాడ ప్రకృతిపంబడి

భారతీయుల నాటకాదర్శము దానిప్రాశస్త్యమునకుఁ కారణము కృత్యముగోపాదేశమున నుండును, రంగస్థలములకును పరస్పరవిరోధము కలిగెను. ప్రస్తుతము "నాటక కళ"ల దయ్యమునండి వచ్చింది. హామను, ఉల్లాసమును వికసనమునండి రావు దయ్యమునఁడియొకట "న" అనగాడు రోములో నెట్లగు నదహిందూదేశమునండి వైవాల్మీకినాటకములెరు కరముల జరకునా కారణజీవితము బాగుగాద దని కాని కలెడెను భారతీయులన్ననో, నాటకకళ నొక వేదముగఁ గరిగించిరి దేశలల మాత్రధాగడను భరతమునకి కృష్టిలో ఆంధ్రముకొరకు తపస్సుచేసి యొగమున వృత్తకావ్యమును బడినది ప్రస్తుతము బాధించెనని కలెచిరి

కాలిదాసాని భారతీయకవుల నాటకములు సృష్టసృష్టముగఁ గావ్యము-కవ్యము భరతభండము పలికిననాటకములను జేసికే తెలిసికొనినది ఈవిషయము- గాయనా కే మెఱుంగుచునదె ముచ్చున్నది. "మమ్ము విన్నవ" 41 మలె యువములవా కాలమునాటిను లోకము వికాసము నా... కళకావ్యములు రుండెచ్చునుగదా." ఈతెలుకులకు కరుణతో న... కాలిదాసాని గడచిన పితవ జర్మనీలో ఘనకవిగ గతేవి జరించి 1200 సం. క్లాపించినాడు. "మీరు సంకల్పకృత్యమున వికాసము, 1200 ములు, అత్యంతకృత్తిత్వమును, అందమును, విందును, పండుగయు కావలెనన్నచో, భూగోళమును, సృష్టకాలము నొకమాటలో కావలెనన్నచో నేను 'కవీంద్రుల' యని పేర్కొనెదను" అని పలికినాడు.

కా. స్థానముల యొక్కతలను భారతీయనాటకముగమనింపలేదుకాని దీనివలన నది యస్వాభావికమైనదనవగును గ్రీకు ప్రాశస్త్యము లీరెంటిని గమనించిరి కాని, ఎలిజబెత్తు కాలపుకవులు గమనింపలేదు జర్మనిదేశపు కల్పనకవులకు డెన్ "లెస్సింగు" ఈయొక్కతాత్పర్యములనుండి గడలింపకొనుట తెప్ప యునాడు. పేర్కొనియును తన నాటకములందు వీరిని గమనింపలేదు స్థానకాలయొక్కతల గ్రీకువారిస్పష్టి యగుట, భారతీయనాటకము గమనింపలేవుట మంచియొక్క ప్రదర్శనాభివైకృత్యములమాత్రము భారతీయనాటకములు బాగుగ గమనించినది. నాటకకృతికర్తయొక్క కర్మసిద్ధాంతము నాటకములోని విషయములకెల్ల

కారణకార్యములు గల యొకయొక్కతగ గమనించెను. ప్రతినాటకమునందు నొకయంతరంగ ముండును. ప్రత్యేకప్రమాణము సంక్షాప్తముగ నుండును.

సాధారణముగ నాటకములు, సంతోషములముగ, కష్టములముల నని చేయుచుజీవము సంస్కృతముగ గానరాదు. నాటకము శృంగారరసప్రధానమును సంతోషనాటకము కావచ్చును. లేక శృంగారశోకరసమిశ్రిత మగు మిత్ర నాటకము కావచ్చును. ఇది యెన్నడును కేరలము శోకరసప్రధాన మగు విషాదనాటకముగ నుండెను. భయానకప్రదర్శనము భీభత్సవిషయములను రంగస్థలములఁ బ్రదర్శింపబడుచుండెను. ఏలన వానికలన మృదజుమును, మనమును నిర్మలములై కాంతినిపొందె యుండెమును పొంది సంక్షుభితములగును. అయినను దుఃఖమును, తగ్గు. ౧౮౪౮ రసములను పూర్తిగ విడువబడలేదు దుఃఖములను కృష్ణతో నెడి రింధనలెనను భర్తయు బోధింపబడిన ఏలన లోకమొక్కటి భర్తములన వ్యవహరింపబడుచున్నది. అది శుభప్రదమగు "భర్తృమేవజయతి" గ్రీకులు విధినిగూర్చి పలుకుదురు మనవారను విధిచెయ్యదును కూర్చి హెచ్చరింతురు. నీవు వెట్టితెట్టినదె విధియిచ్చును. నిస్వభావమునే విధి ప్రేరేపించును పుకే శృరుని-జేరల-ప్రభుత్వముననిర్వక్తు ప్రేరేపించును. నీవు యథాము లవభవించినచో నదియు నీమేలునకే యగును- ఏలన సృష్టి మాయవిద్యుల కొఱకుకాదు. కాంతికొఱకు. అందువలననే భారతీయనాటకములు పవిత్రభుజివిషయములైనవి. స్వేయను, గ్రీకు, ఇంగ్లాండు, హిందూదేశములు నాలుగు నాటకములు పుట్టికాసనములగు నున్నవి స్వేయను, యుగ్లాండు లలో నాటకములు మతములకును, లోకమునకును గల కలనములలో కలిగెను గ్రీకుదేశములో నాటకము ఊహనీనిమసారాభయము కలిగెను ఈయూరాధన మొకప్పుడు క్రైస్తవమతమును పారద్రోలునంత తీవ్రముగ నుండెను. భారతీయనాటకము గ్రీకు నాటకమువలెనే చురచివయికమయ్యెను. గమలను పవిత్రులను జేసి వానికి జ్ఞానము కలిగించుట దాని యుభౌగ్యదేశము. అందువలననే, భారతీయనాటకములు శుభప్రదములగు నాంధ్రలో మెదట వెట్టి ప్రేమాదాయకముగు భరతనాట్యముతో యుగియును ఇందలికథాశములు మతగ్రంథములనుండి తీసికొనబడును అమానుషపాత్రములు విచ్చలవిడి నున్నవి. ఇది యసహజమును, లోకవిద్వత్తు నగునా? పేర్కొనినచో యమానుషపాత్రములను తననాటకములందుపయోగింపలేదా? హేమలెల్లులొని దయ్యము నాటకమునందీంత తలంపును కలిగించుచున్నదా? మూగ జినితమున నమానుషవిషయములు లేనా! హిందువులమాత్రము నున కంటికి గోచరముకాని లోకమును, మనలోకమును దిక్కలెన్నుకొనినవి-మానవుడు దైవముల యాజ్ఞానుకర్తని-నమ్ముటలో తప్పేమి?

భారతీయ నాటకములనుగూర్చిన యింకొకవిషయము ప్రకృతివర్ణనము గ్రీకునాటకకవులను, గతే, సిల్లరు, హెప్టమను మాక్సు గొప్పకృత్యము కవులను, పేర్కొనియును పాత్రపోషణమున బాల చరత్కృతినిచూపినారు. వారు తమకృష్టిని మానవునందే బాగుగ నిలిపిరి భారతీయనాటకకవి, ప్రకృతికవ ప్రదర్శనమునందే తన కల్పనాచారుని చూపుచున్నాడు. ప్రకృతి యొక గరువుగ-ఉపాధ్వనాచార్యుడగు నొక కవి యును. అందువలననే నాటకములు ప్రకృతిసౌందర్య పునరుద్ధన కాలమున-ప్రకృతిపండుగలలో- విసంతోషకరములను ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. హిందువుల ప్రాయదైవము మనమును ప్రవృత్తములగు బాలలకు కాదుగ-పంచకరుడు-కర్ణింపబడినాడు కాలిదాసుని మహానాటకములలో ప్రకృతిపండు 4 కర్ణింపబడును గల భగములెన్న కలవు. వికాసార్థము సౌందర్యము కలగ దనము హిమాచలమున ప్రకృతిసౌందర్యముయొక్క మొదటియందరము తీక్తరరామచారిత్రము కనమం వర్ణనతో మొదలు పెట్టును. ప్రకాల ముంగిలె వికసాచుడదె జరిగెను మేనుసందేశము యుత్తండు రత్నము-కవీ-కృష్ణభియ తనసందేశమును మేముదూతతో పలుకుచు-కవీ-కృష్ణరాముడు తనకావ్యమును బాసి నుండరముగు బ్రతిహటమునకుగు పోయినాడు. శ్రీ గాయనితో-యథానితో-నాసౌందర్యము నానందము ననుభవించుభాగ్యమును కల్గు గలగునా? వారు కాదు అరణ్యప్రదేశముల శీతవర్షప్రకృతిసౌందర్య మెఱుంగక, జనాశీర్షములగు వగనూపములనుండి, లెప్పించు చుకొని యులదియెన్నాము

(గంధాలయ స్వస్థ్యము) (మతేనము)

పడుపువృత్తిశాసనము

జెన్నపురిభారత స్త్రీ మహామండలి ఆశీర్వాదము

ఈ క్రింది ఆశీర్వాద శీఘ్ర భారత స్త్రీ మహామండలి ముద్రాను మంత్రుల కంపిరి:-

ఆర్యా! పడుపువృత్తిశాసనమును 16 నుండి 18 కి పెంచిన శాసనమును ఆచరణలో పెట్టుటకు యింకను రాష్ట్రీయ శాసన సభలయొక్కయు, ప్రజలయొక్కయు అభిప్రాయముల దెలిసి కొనుటకు విలంబము జేయుట జూడ భారత స్త్రీ మహామండలికి విచారమును భయమును గల్గుచున్నది. ఈ మార్పు జేయుటవలన బాలికలపై శరణులగుర్చి పీడనశోధులలో ఆసంగతము తేర్చుదు నని యీ అసాధారణవిధానము సమర్థింపబడుచున్నది.

ప్రజాప్రతినిధులు సంపూర్ణముగ చెప్పించి గావించిన యీ శాసనమును వెంటనే ఆచరణలో పెట్టువని ఒక స్త్రీ సంస్థ కోరుచున్నటుల మీ శాసనసభ్యులకు దేలుపగోరెదము.

ఏదో లాభక్షేమములో మార్పు జరుగవలసియందు నను కారణముచే యీ తీర్మానమును శాసనము గావించుటందే ప్రభుత్వమువారి రాటంక పెట్టుటను యీ మండలివారి రథిజేపించు చున్నారు. ఒక్క పెక్కు సంస్కరింపబడినపుడు, అందలి భాగములన్నియు సంస్కరింపబడవలెనని వేదియందుట యీ క్రమము గాను. అరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లక్ష్యపేద వయస్సు నిర్ణయము హెచ్చుచేయుట కొవ్వకొనిరి. ఇంకను విచారించ నవసరము గానించదు.

కావున యీ లెట్లును, వెంటనే శాసనము గావించ నీ క్రింది కారణముల దెబ్బను కోరుచుచున్నాము.

(1) ఆస్తి విక్రయమునకు 18 రోజులు యొక్క ప్రాంతమైనపుడు శరీర విక్రయమునకు అంతకు తక్కువ వయస్సుండరాదు.

(2) బాలికల పడుపువృత్తి వయస్సును మార్పుచేయక వారలవిషయమై గావించిన శరణులను గూర్చిన పీడనశోధుల పెక్కును లన్నిటిలోగూడ మార్పువలెను.

(3) భారత శాసనసభ, స్టేటు కౌన్సిలులలో చర్చ ఆయన పిదప ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును సోమముమెంబరు ఆపి యుంచగూడదు, అట్టిది ప్రతిష్ఠియగును.

నవీ మాల్కము హెయిలీగారు సంఘ శాసనములలో ఇంగ్లాండువలె భారతీయులను జాగ్రత్తగ నుండువని కోరుచున్నారు. విలే భారతీయులు పాశ్చాత్యులు జేసిన తప్పుల జేయరని మేము నమ్మదము. పాశ్చాత్యులు జేసిన తప్పులను గూర్చి మోచింతక గొప్పగొప్ప శాసనసభ్యుల సహాయమున ధర్మమూర్తులు గావించెదరని నమ్మదము.

స్త్రీలు యేకయగువా రైనను వారి యనుమతి లేనిదే పడుపువృత్తికి దింపుట ఆశ్చర్యమునకు, నేరము నని మా విశ్వాసము.

ఈసంఘ శాసనమును సంస్కరించినటుల వెంటనే ఆచరణలో పెట్టుటకును, ఈ అంగీకారమును 18 ని బాలికల విషయములలో గావించిన శరణుల కేసులలోగూడ వర్తింప జేయవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

ఇట్లు, భారత స్త్రీ మహామండలి పక్షమున గోరు,
హొర్రాతీ జనరాజదాస,
మార్గరెటు ఇ. కజిన్సు
జాయింటు సెక్రటరీలు
మీనాక్షి అమ్మ
(మహాదేవ్య స్త్రీ సభివణి) కోశాధికారిణి

వాదికోలను సుబ్బరాయవరచిత

ఆంధ్ర వార్తకి

రామాయణము

సంస్కృతములమునకు సరియగు పద్య కావ్యము

కి వ కూర్పు: 2 సంపుటములు క్రయము 8-0-0.

ఎం. పి. శర్మ కంపెనీ,

381 తంబుశెట్టిపేటి, మద్రాసు.

క్రైస్తవ మతము

నరమోహనానము

రివరెండు ఏ. జీ. హాగుగారు

మార్చి నెల 29 వ తేదీ గురువారమునాడు గోవిందప్ప నాయకపీఠి సాందర్భమునాలో సచ్చిదానందసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము సూచితవిషయశోపన్యాసములు ప్రారంభమైనవి. క్రైస్తవమతముగూర్చిన సభకు పాటు అప్పస్తామిగా రభ్యక్షిత వహించిరి. కవరెండు హాగుగారు రుపన్యసించిరి. క్రైస్తవ మత తత్వనియమములు కాలానుగుణముగ మారుచున్నను ఏను క్రీస్తుగట్ల నెల్లప్పుడూ క్రైస్తవుల కంక్షణిగా భగవంతుని కథే నత అండుటత్వవరకు. క్రీస్తును భగవంతు దేవునికేవల వాసంగి మానవుల హద్ధరించుటకే ప్రత్యేకముగ నీలోకమునకు వంపెను విశ్వమునకు కోటి నం తను నద్ధరించుటకు క్రీస్తు యముగా పూనకొనెను గాన కాశ్యమిక్కిని బడయుటకు క్రీస్తువ్యాస భగవంతుని ప్రార్థించుట తప్ప వేరుమార్గము లేదని నమ్ముచు క్రైస్తవులగుదురుగాని ప్రభుత్వమున్న క్రీస్తుచరిత్రాంశములను నమ్మనంత మతమున నెవ్వరును అట్టి క్రైస్తవులు కాకాలకు భగవంతుడువట్టి నిరాకార నిర్గుణనిరంజను దేవటు సరిగాదు. సత్యము, సాందర్భము, కరుణ మున్నగు స్వయంకృత గుణవిశేషణములును ఉత్తమతనము లన్నియు నెవ్వరియందు పరపూర్ణములూ అట్టి వ్యక్తియే భగవంతుడు. భగవంతుడు ప్రపంచము నత్యధికముగ ప్రేమించెనుగాన నే ప్రపంచము నద్ధరించుటకు తన కుమారునిపంపెను. మానవుల బాధలను పారదోలి వారి నద్ధరించుటకు తానేవచ్చెను. భగవంతుడు పరిపాలకుడు క్యాంక్షరమును గాదు. ఆతడు ప్రేమావృతమును వర్షించి వ్యక్తిత్వమునే మరచి మానవ సంఘము నద్ధరించుటకు సర్వకర్తులను ధారపోసిన పాప మూర్తి. ఉల్లాసుగానా కాంతిగానా చిత్రపటమును చిత్రించు చిత్రకారుడు దానిని శీఘ్రముగముగించుట కెటుల ఆకురపడజ్జి అటులే ఉల్లాసుగ ప్రపంచకృష్టి గావించుచున్న సర్వేశ్వరుడుగూడ దానిని ముగించుటకై తొందరపడడు. ఒక్కొక్క వ్యక్తికిని, భగవంతుడు సత్యసందర్శన మొసంగి తనయొద్ద చేర్చు కొనుటయేమి క్రి. ఏనుక్రిస్తు మహనీయులలో మహనీయుడుగాన నట్టి పురుషోత్తముని శోణుజొచ్చుట తత్వవరమని హాగుగారు నడివిరి.

అప్పా సామి గారు

భావోద్వేగముతో నూడిన నిత్యత్యమలేక అమరత్యమే మతమని ఆర్పాల్లు మాత్యుగారు తెలిపిరి. జీవమునకు నిరంతరాభివృద్ధికలకు గాన సత్యముకంటే సత్యాన్వేషణమే శ్రేష్ఠ తనము; జ్ఞానము, భక్తి, కర్మ అను నీమూడు మతవిభాగములును గూడ చివర కొక్కటే. భగవంతుడు సగుణుడు. సాకారుడు. ఆతడు సర్వజీవులకు శ్రీ. జీవులను జేవులను గలసంబంధమే మతము ఎప్పుడును మంచికొరకన్నే జ్యేష్ఠించుటయే మతస్వరూపమని నిర్ణయించెను. మానవుని యందు పాపము బాగుగా నాటుకొనిపోయియున్నది. దానిని తొలగించుటకు అహంభావమును చాలవరకు అడచి జేయుటయే సాక్షనము అహంభావమును అహంకారమును పూర్తిగా అడచి జేసిస్వార్థ త్యాగ మొనరింపవలెనని విషయమును గూర్చి ఏనుక్రిస్తు చాల్చుట్టువలెతో బోధించెను. మానవుడు తనస్వార్థమునకు తా నెన్నడును ప్రణతించి పనవరములేదు. భగవంతుడే సర్వమును మానవునకు సమకూర్చును. మానవులకొరకే జేవునికుమారడగు ఏనుక్రిస్తు మహాత్ముడు మరుత్యాగముచేసెనుగాన మానవులందరూ అటులనే పరులకొరకు సర్వమును త్యజింపవలెనని నడియే క్రీస్తుమత సాక్షనమని అప్పాసామిగారు నడివిరి.

అదునుపుండ్లమందు

వానకాలములయందు, కాలివేళ్ల మధ్యమున కలుగు అదునుపుండ్లకు, ఈ బోషధము చాల శ్రేష్ఠముననిది. స్త్రీలకు ఉపయోగకరము. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించుటవల్ల, కణములు, తీట, గడ్డి, యక అనేక చర్మవ్యాధులు నివర్తియగును. బుడ్డి 1-కి 0.5-0. తపాలుభియ్యల ప్రత్యేకము. (408) కనరప్ప, ఏజస్సీ పొర్కటపుక, మద్రాసు.

బౌద్ధ మతము

ద్వితీయాంశనానము

ప్రాధేసరు పి. లక్ష్మీనరసయ్యగారు

అనాడే రెండవ యువన్యాసముగూడ జరిగినది. రెండవ యువన్యాసమునకు జనరాజదాసుగారు రభ్యక్షిత వహించిరి. బౌద్ధమత మత్యధికమగు వ్యక్తి స్వార్థత్యము నొసంగి నది. మతము జీవమునకు సంబంధించియున్నది. ప్రతివ్యక్తికిని, జీవయాత్రలో నొక అగోచరశక్తితో సంఘర్షణము తప్పక కలుగుచున్నది. ప్రతివ్యక్తియూ ఆ అగోచరశక్తికి స్వాధీను డగుచున్నాడు. ఈ ఉరాధీనతనుండి తప్పించుకొనుటకే ఏదో యొకరితిని ప్రతివ్యక్తియూ ప్రయత్నించుచుండును. క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ మతములరలేనే, బౌద్ధమతముగూడ ప్రపంచము లోని మానవుల నందరిని తనలో చేర్చుకొనునట్టి మతము (1) ప్రపంచము దుఃఖక్షేపము లతోనిండి యున్నది. (2) ఈదుఃఖక్షేపములకు ప్రారంభమును కారణమును గూడకలె (3) ఆర్యాప్రాంగమార్గము ననుసరించిన యీ దుఃఖక్షేపములు తొలగునని బుద్ధజేవుడు బోధించెను (1) "విశ్వమందు స్థిరపదార్థ మొక్కటి కలదు (2) కర్మకాండలవలనను తపము వలనను ముక్తి లభించును అనిగాని (3) జేవుడును లేడు ముక్తి యును లేదు. మరణకాలమువరకును యభేచ్ఛముగ భోగముల ననుభవించుట తగ్గ చేయదగిన దింకేమియును లేదనిగాని" నమ్ము వారు బౌద్ధులు కాజాలరు. జేవుడును జీవుడునుగూడ కలరని యీ జేవుడుమాత్రమే కలదనియూ, జీవుడు మాత్రమే కలదనియు యీరెంటినిగాని పీల్చి నొకదానిగాని అన్ని మతములు నంగీకరించుచున్నవిగాని బౌద్ధమత మిరెంటినిగూడ నంగీకరించుట లేదు. "మానవునకు నేరచేయవలెను, తనకు లభించిన దాని నితరులకుగూడ నొసంగుచు వారితో కలసి అనుభవించవలెను. నీతి మార్గమును కొంచమైన నతిక్రమించగూడదు. విశ్వస్వరూపమును సత్యముగా గ్రహించవలెను. (యిదియే ప్రజ్ఞ). ధ్యాన మొనరింపవలెను. అవగా సచ్చిదానందస్వరూపుని ధ్యానముచేయుట గాదు తానొక వ్యక్తి నను విషయమును మరచిపోవుటకే ధ్యానము. చేయవలెను." అననదియే మతధర్మములు పంచభూత (స్కంధ) సమ్మేళనమున జీవిత మేర్పడినది. అది ఎప్పుడును మారుచునే యుండును. బౌద్ధమతము ఉత్తమజ్ఞానముతో కూడియున్నది సామాన్యజనులగూడ నా మతధర్మములను గులభముగా ననుసరింపవచ్చునని ప్రాధేసరు సాయుడుగారు నడివిరి.

జనరాజ దాసుగారు

విజ్ఞానజ్యోతి ప్రతిమానవుని యందును కలదని బుద్ధజేవుడు నెలవిచ్చెను. ధర్మనియమము లన్నియును విశ్వమునందు నిర్వకల్పముగ నిమిడి యున్నవి. వానిని విశ్వమునుండి వేరుచేయుట కష్టమున కట్టలుగాదు. భూమి వత్సరమున కొకసారి నూత్యుని చుట్టు ప్రదక్షిణము చేయుట దాని కెటుల సహజప్రకృతియో అటులే శత్రువులను తులించుటయు ద్వేషించివేయిరనే ప్రేమించుటయు మానవప్రకృతికే వైదికములైయున్నవి. మానవుని కాగజ్యేష మోహములు చుట్టుకొనియున్నవి. ప్రేమవలన వానిని పారదోలవలెను. అందులకు స్వార్థత్యాగ ముండవలెను. దీనికి ఎవ్వరూ య తరులవై వాధారపడ నక్కరలేదు. వ్యయంకృష్ట వలననే ముక్తిని బడయవలెనని బుద్ధజేవుడు బోధించెనని జనరాజ దాసుగారు నడివిరి.

శ్రీ జగద్గురు శృంగేరి

శంకరాచార్య స్వాములవారు

మహాసభవారి తీర్మానము ప్రకారము నమంచుకొనుటకు ఏజంటు అంగీకరించెను

శ్రీ స్వాములవాటికి జబ్బు హెచ్చుచున్నది. ఇటీవల మహా జనసభవారు కోరిన ప్రకారము విద్యానో శేషశాస్త్రిగారు స్వాములవాటికి చికిత్స చేయించుటకు ఏజంటు అంగీకరించెను. శాస్త్రిగారి నూచనప్రకారము ప్రస్తుతము సుబుతినైంటు వర్జును గారె చికిత్స చేయుచున్నారు. ఆయన బోషధముల నిప్పుటలో యితరులు మధ్యమధ్య సభ్యంతరము చెప్పక ఆయనకు స్వేచ్ఛ నొసంగవలెను. ఆయన ఉచితముగ చికిత్స చేయుచున్నాడు. కాన అర్జునుగ వైద్యులకోసంగబడు ముజరాల నాయన కొసంగవలెను. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి పరిపాలనము సాగింపవలెనని భక్తులు ఏజంటుకు తెలిపి మతస్వార్థత్యమును బలపరుపవలెను. (తంతివార్త)

శ్రీయుతి - దేశభక్త - కొండ
వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు

మదనపల్లె దరినున్న పెద్దతిప్పనమ్మద్రమున కేగుట.

శ్రీయుత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు పెద్దతిప్పనమ్మద్రపుపేరుల యాహ్వనము సంగీకరించి 2-4-28 తేదీ ప్రాతఃకాలమునకే చేరి గ్రామప్రముఖుల కా సువాగ్దము జెలియజేసిరి. మా గ్రామప్రముఖులు పరస్పరస్పర్శలలో మునుగు మండువా రైనను, ఈ మహాసత్పురుషుని, విశాలకీర్తియుతుని, దేశభక్తుని రాకకై యానందమగ్నులై యంద రక్షింపించి గ్రామ మున నచ్చటచట పచ్చతోరణముల గట్టించి, యీ ప్రసిద్ధ పురుషుని రాకదనగూర్చి దండోరామాలకముగా ప్రజలకు దెలియ జేసి, తోడనే తిలక్ స్వరాజ్యనిధికై పురవీధుల వాద్యవికేమము లతో, భజనకీర్తనములతో, అక్షయపాత్రముతో వెడలి, యనేకు లింటింటి వారికి తోచిన ద్రవ్యము నిచ్చిరి. మా గ్రామపు రయిల్వేస్టేజ్ ములకలచెరువునొద్దకు పౌరప్రముఖుల సమ్మతిని మూల నొకరు వెడలి, సగౌరవసర్వధలతో వారి నశ్వశకటా మున నెక్కించుకొని బయలుదేరిరి. దారిలో పులికల్లు గ్రామ మున శ్రీ పబ్బతి వెంకట్రామయ్యగారి ప్రార్థన మిగుల భక్తిపూ ర్వకముగ నుండుటంబట్టి, వారి ముచ్చ ఫలహారాది యాతిభ్యము సంగీకరించి, నచట దిగి వారొసంగిన సవర్ణములైకొని గ్రామ సమీపము జేత, నచట భేరిమృదంగాది వాద్యవికేమములతో బహుజనబృందంబుతో, దేశనాయకులకు మహాత్ములకు జేతలు మిన్నుముట్టి శ్రీవారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించి గౌరవ పురస్కరముగ గ్రామవీధుల యంత్యము గావించి, ఫలహారాది కృత్యములు దీరిన పిదప మధ్యాహ్నము 5 గంటలు మొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకు గ్రామముఖద్వారమున బహిరంగసభ గావించిరి. ఆ సభకు మొత్తమున గ్రామాశేషులు విచ్చేసి, కుతూహల లై నిశ్చలములతో ప్రేక్షితులై యుండిరి.

ఆ మహాదేశభక్తుని గూర్చి పామరజనులకు జోధయగుట కై వారిజీవితమును వారి శక్తిసామర్థ్యములను, స్వార్థత్యాగమును గూర్చి మదనపల్లె తాలూకా కౌంగ్రెస్ కార్యదర్శిగా రగు శ్రీ బి. యస్. శేషగిరి రావుగారు నుడివీరి. మరల పుష్పమాలల తో వారి నలంకరింపజేసి, స్వార్థత్యమును మ-రా-రా-శ్రీ క్రమథాటి సూరపుగారు పాఠులపక్షమున జదివీరి. అందు ప్రజలు ధర్మవక్తరులై దేశభక్తులై యుండ కుతూహలలై యున్న ట్లును, వారి యభిలాష నెఱవేర్చుటకై మహానీయులగు తమ తాక యాశ్వర్యప్రేరితమై మా గ్రామమునకు లభించిన దనియు వచించిరి.

అట్లుపైని శ్రీపంతులుగారు లేచి, తమ్ము నతించుటెల్లను, వట్టి మతిశయోక్తులే గాని తమధర్మమును తాము నెఱవేర్చుట కన్న తాముచేయు వికేమములేమయు యగపడలేదని నుడువుచు:- ధర్మరక్షణకై ద్వారమున నవతరించిన శ్రీకృష్ణుని బోలి, యీ కలియుగమున ప్రహ్లాదగుణయుతుడై, మన సహచరుడై యవరకృష్ణవతారమో యన్నట్లు జన్మించిన శ్రీమహాత్మా గాంధీ గారి దివ్యగుణముల గూర్చియు, వారు దేశమున కుపదేశించిన యసహాయోద్యమవత్ప్రభావ మెట్టి సత్ఫలదాయక మైనదియు, రక్తపాతము లేక ప్రపంచక్షేమమును గాపాడుట కిదె యద్వితి య మైనదనియు, కరతలామలకముగ మృదుమధుర గంభీరవా క్కులచే బోధించుచు ప్రజలకర్తవ్యము నగవచిరి.

రాటుముపై పడుకు నూలుబట్టలనే ధరింపవలె ననియు, సర్కారువారికి సహాయముచేసి వారి ముచ్చ కాలితో జీవించక, వివిధ జీవనోపాయముల వెదకికొనవలె ననియు, ప్రాచీన ఋషి సంతతివార మగుటచే ననుభుతముగా రాబడిన సంప్రదాయముల ను వారి ధర్మములనే యవలంబించుటయు, భారతజాతి వివాది యై పోషక సజీవితయై పునరుద్ధరింపబడి, ప్రాచీనాస్మత్వమును మరల ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయుటకై మీ రెల్లరు భారతజాతి నాగరజత యన నెట్టిదో చక్కగ కనుగొని, యట్టి నాగరజత నుద్ధరించుటకై మీ కీశ్వరుడు సద్బుద్ధుల నొసంగునాత మని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు విరమించిరి. తిలక్ స్వరాజ్యనిధికై వసూలు చేసిన మొత్తములో ఖర్చులపోన నిలువ 42-4-6 నిధికై సమర్పించ, శ్రీపంతులుగారు లేచి యీ గ్రామప్రాము ఖ్యమున కేమిత్తము చాలదనియు, 5 వేల నియ్యవలె ననియు నుడువుచు, దానిని మదనపల్లెతాలూకా కౌంగ్రెస్ కార్యదర్శి గారగు మ-రా-రా-శ్రీ, బి. యస్. శేషగిరి రావుగారి వశము జేసిరి.

సర్వులును కౌంగ్రెస్ మొంబల్లుగా జేరవలె నని నొక్కి చెప్పిరి ఇట్లు సుమారు 3 గంటలకాల ముపవ్యసించి, రాత్రి 12 గంట లగుసరికి రయిల్వేస్టేజ్ చేరి మదనపల్లెకు వెడలిరి.

మదనపల్లె సమీపమున "స్వానిటోరియం" అను, వైద్య కాలలో తమకొమా రైయు, తమయల్లుకును, చికిత్స నొందుచుండుటచే దేశభక్తుడు వారమురోజు లచట నుండుట.

వీరీడినములలో ప్రజాధర్మమును గూర్చి యీ ప్రాంతమున ననేక గ్రామములలో ప్రబోధము గావించురు. భగవంతు డీ ధీరోదాత్తున కాయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసంగి నుభింప జేయునాత.

పెద్దతిప్పనమ్మద్రము, } మునిపల్లె సీతారామప్ప.
5-4-28.

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ ఏప్రిలు నెల 9- తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అత్యధిక ఉష్ణము గల 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణము గల 24 గంటలలో	గరిష్ఠ గంటలలో ఉష్ణము	గరిష్ఠ ఉష్ణము 1-వ తేదీనుండి ఉష్ణము	గరిష్ఠ ఉష్ణము 1-వ తేదీనుండి ఉష్ణము
గోపాలపురం	89.8	74.6	...	0	0.09
కోరాపుట్	96.2	62.3	0.40	0.84	0.61
విశాఖపట్నము	92.0	79.5	...	0	0.10
కాకినాడ	100.0	75.0	...	0.02	0.10
మచిలీపట్నము	92.3	72.7	...	0	0.09
గుంటూరు	99.5	74.2	...	0.74	0.54
కర్నూలు	104.6	69.8	0.45	0.52	0.44
బళ్లారి	102.9	70.3	...	0.15	0.08
అనంతపురం	108.5	72.6	...	0.28	0.12
కడప	108.4	77.3	...	0.09	0.09
నెల్లూరు	96.4	78.2	...	0	0
మద్రాసు	91.4	75.2	...	0	0.06
కడపూరు	90.2	75.8	...	0	0
తెలంగా	98.6	74.5	...	0.56	0.46
నెలమ	97.0	75.6	...	2.05	1.64
కోయంబట్టూరు	96.9	78.7	...	1.44	1.26
తిరుచనాపల్లి	99.6	78.3	...	0.27	0.19
నాగపట్నము	90.1	77.2	...	0	0.03
పుదుకోట	97.2	78.1	...	0	0.19
మధుర	96.8	78.8	...	0.15	0.18
పొంబన్	92.8	79.1	...	...	...
తిరువల్వేలి	...	...	...	0.48	0.14
తిరువేంగుడము	90.2	80.5	...	0.23	0.71
కొచ్చిన్	91.7	79.1	0.05	1.16	0.28
కాలికట్టు	91.0	78.6	...	0.77	0.54
మంగళూరు	92.3	78.8	...	0	0.05
బెంగళూరు	92.8	69.8	...	1.73	1.56
హస్సన్	95.7	67.1	0.32	0.61	0.33
మెర్కార	84.6	63.4	...	0.44	0.07
రైచూరు	101.3	70.1	0.28	0.28	0.14
హైదరాబాద్	100.9	74.1	...	0	0.33
కార్వాల్	92.8	75.1	...	0	0.01
రత్నగిరి	90.2	77.0	...	0	0
బొంబాయి	91.0	77.4	...	0.02	0.02
పోలవూరు	101.9	70.0	...	0	0.03
కొడెకనాత్	78.0	51.9	...	2.26	1.02
ఉదకమండలము	72.1	49.2	...	11.0	0.51

సర్కారులు, పశ్చిమతీరము, హైదరాబాదులందు మ బ్బు లభికమాగను బిక మాదిరిగను నున్నవి. మిగిలిన ప్రదేశములం దు స్పష్టముగ మూత్ర మున్నవి.

సర్కారులు సెంట్రలు బొంబాయిలం దాగ్నిత తక్కు వ. హైదరాబాదునం దధికము.

సర్కారులు దక్కను పశ్చిమతీరము మైసూరు బొంబాయి వర్యతప్రాంతములందు వేడి అధికము. కర్ణాటకమునందు సామాన్యముగ నన్నది మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కిన.

కోరాపుట్టు 0.40, కర్నూలు 0.45, హస్సన్ 0.32, రాయచూరు 0.28, వర్ధము గాదు.

అచ్చటచ్చట గాలివానలు కురియవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య

వాతావరణాశ్రుజ్ఞుడు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఏప్రిల్ 9-వ తేదీ సోమవారము

(1) ఖాన్దములు

బెరింజాలు కా 1-1 రు 20-0-0	మొదలు 64-0-0	కూడ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు.	బరీదీ.
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ
బెరింజాలు బస్తాలు	మొదలు	బరీదీ

(2) కుచ్చా ఖాన్దములు

బెరింజాలు బస్తా 1-1 రు 1-1 రు	మొదలు 10-0-0	కూడ 11-0-0
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ
బెరింజాలు బస్తా	మొదలు	కూడ

(3) సూనె వస్తువులు

మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు 160-0-0	కూడ 165-0-0
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ
మత్తలు మాక కా 1-1	మొదలు	కూడ

(4) చిల్లర వస్తువులు

చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు 160-0-0	కూడ 165-0-0
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ
చిల్లర వస్తువు కా 1-1	మొదలు	కూడ

(5) ఇనుము

ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ 40-0-0
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ
ఇనుము రఫం కా 1-1	మొదలు	కూడ

(6) లోహములు

కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు 80-0-0	కూడ 84-0-0
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ
కంటి 100 కుంబంబ	మొదలు	కూడ

(7) రంగులు

ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు 100 0	కూడ 105-0-0
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ
ఆవు క్రెన్డను 20 డిగ్రీలు	మొదలు	కూడ

అస్సాం శాసనసభ

బడ్జెటు చర్చ

అస్సాం శాసనసభలో బడ్జెట్ చర్చ 7 వ తేదీన పూర్తియయ్యెను. ఆ సభి కార్య సభ్యులు బడ్జెట్ గురించి భారతీయులకేమి గావించినవో రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థిక స్థితి చక్కబడునని. విద్యారాధామంత్రి గౌ. పి. సి. కల్తాగారు రాష్ట్ర బడ్జెట్ విశ్లేషణచేయుచు యుండుటచే మిత్రవ్యూహము వలన 2 లాభము కలుగ దనియు, క్రొత్తవస్తువుల కొరత వేరువేరు ననియు కాలాచార, జ్వరము తీగడగనుటచే బరోగ్యరాఖ డైరెక్టరుద్యోగము నింక కొంతకాల ముండుటచిత మనియు, మందులకు గ్రాంటుల నొసగుదు మనియు చెప్పిరి. ఆర్థికసభ్యులగు శిశుగారు ప్రయాణము బడ్జెటులో చాల తక్కువ ఖర్చు గావించుటకు ననియు, కార్యనిర్వాహకసభ్యులసంఖ్య కానవనిత ముటచే తగ్గింపబడ నేరదనియు, క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగు వరకు ఒక్క మంత్రియే చాలునని గవర్నరుగారు నిర్ణయించి రనియు పలికిరి. అస్సామ్ లైఫ్ లైన్ పట్టాలమున కను బ్రయోజనం తయు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి భరింపలేనని శాసనసభల వారు తీర్మానించిరి. వ్యయమున 14 లక్ష లిండియా ప్రభుత్వ ము భరించుచుండె ననియు 4 1/2 లక్షలు అస్సాం ప్రభుత్వ ము భరింపవలె ననియు 4 1/2 లక్షలు అస్సాం ప్రభుత్వ లంకరింపలెరి.

వశ్య మగోధా వరీ మండల సభ

భీమవరములో ఏప్రిల్ 18వ తేదీని తప్పక జరుగును

దేశభక్తుడు తప్పక వచ్చుదనని తెలిపెను

18 వ తేదీ ఉదయమునకు దేశభక్తుడు భీమవరమును చేరును.

దేశభక్తులొందా మోక్షమయ్యగారి కుమార్తెను వారి అల్లుడిని గట్టుగా నున్నందున యీ సభ భీమవరములో జరుగదని 7 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించ బడెనుగాని ఆసభ భీమవరములో 18 వ తేదీని గట్టుక జరుగును. కుమార్తెను అల్లుడిని గట్టుగా నున్నను తాను తప్పక వచ్చెదననియే దేశభక్తుడు తెలిపెను. దేశభక్తుడు 17 వ తేదీ రాత్రి పాపంజరు (రేయి)లో తాడేపల్లిగూడెం రైలుస్టేషనులో దిగి 18 వ తేదీ ఉదయమునకు భీమవరము చేరును. సభకు ఏర్పాటు లన్నియును పూర్తి కాంక్షించి.

కాన ఏప్రిల్ 18 వ తేదీని: ఖమ్మిగోదావరి మండల సభ భీమవరములో దేశభక్తులొంద మోక్షమయ్యగారి ఆధ్వర్యమున తప్పక జరుగును.

లంపురంలో జరుగు ర ప్రీతియకాంగెను కాంగ్రెసు సభకు రాజాలని దేశభక్తుడు తంతులంపగా అది భీమవరంవర కని రిస్కు అప్రీతియకాంగె 18 వ తేదీని భీమవరములో సభ జరుగదని ప్రతికలకు తెలిపివార్త పంపింది భీమవరమునండి సేతు మాకు వేలూరు చివ్వనారాయణగారు తెలిపి జేసిరి. (త. తివార్త)

శ్రీమాన్ కృష్ణస్వామి శర్మగారు

- 11 వ తేదీని కడపూరు చెఱసాలను వదలెదరు
  - 13 వ తేదీ చెన్నపురి చేరెదరు
  - 18 వ తేదీని ఉదయము 7.30 కు రైలుస్టేషనుకువచ్చి వారికి స్వాగత మొసంగును
- శ్రీమాన్ కర్మగారి 11 వ తేదీని కడపూరు చెఱసాల నుండి వదలెదరు. కాదు 18 వ తేదీ చెన్నపురి చేరెదరు. దేశ హితార్థమునకు చెఱసాల తేగిరవచ్చుట కిది తంతులంపని. 1908-లో నీరిదిని తొకసారి చెఱసాల తేగిరవచ్చి. నీరికి ఘనముగా స్వాగతము నొసంగెదలెను. కాన చెన్నపురి పోయినచే కొలదిగా 18 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు ఉదయము 7-30 కు రైలుస్టేషనుకు రావలెనని శ్రీమాన్ కృష్ణస్వామి శర్మగారు ప్రార్థి (హిందూ)

స్వరాజ్య న్యూస్ పేపరు కంపెనీ లిమిటెడు

అక్టోబర్ 7 వ తేదీని రిజిస్టరు చేయబడెను

వానుగాడ్డు వ్యక్తిక రంగియ్యగుగారి సంపాదకత్వము క్రింద బానునెలలో నెలువడును

అక్టోబర్ కొందరు ముద్రకర్త కాంగ్రెసునాయకులు పై పేరుతో నోక కంపెనీని ఏప్రిల్ 7 వ తేదీని రిజిస్టరు చేయించి. వీరు బానునెలలో వానుగాడ్డు ఆను పేరుతో నోక ఆంగ్ల రిక పత్రికను ప్రారంభించెదరు. ఆంగ్ల పత్రిక సి. ఎస్. రంగయ్యగారు సంపాదకరణగా నందురు.

నెల్లూరు పోస్టాఫీసులో దొంగతనము

చాలసోత్తు పోయినది

నిన్న (8 వ తేదీ ఆదివారము) రాత్రి నెల్లూరులో పోస్టు సబ్ ఇన్స్పెక్టులో దొంగతనము జరిగినది. రిజిస్ట్రేషన్లు యిన్స్పెక్టురు కలర్లు మున్నగువి చాలసోయినవి. భగవత్ పథి కమగా కలిగినది తెలియుచున్నది. వివరములు పూర్తిగా తెలియజేయ. (తంతువార్త)

శుద్ధి దీక్ష

పంపితి శ్రమగారు

శాల్కానాలో యిదివరకు మహాత్ముడియ మతమును స్వీకరించిన హిందువులకు మరల హిందూమత దీక్షనొసంగుట బాధ్యత దోషము ను ఆ న్యాయము ను అక్రమమున జేయ. గాని మహాత్ముడియ మతమును గ్రహించుట నీకు శిశ్యార్థమును కొనసాగించెదలెను. ఆయతము చెడ్డది మామరము. మంచిదని భవతులమును నొసరింతుటపాడిగాదు. కాని పంపితి శ్రమగారు హిందూమత నామకీయమును విరోధములుగలిగియున్న. శుద్ధి కార్యము గూడ ప్రారంభింపబడుట త. తివార్త

పంజాబు కాంగ్రెసు నాయకుల కేసు

నాయకులు వాదించమనిరి

పంజాబు హైకోర్టు న్యాయవాదులు స్వతంత్రముగ వాదించగారిరి

మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించెను

లాలాభుని చెందుగారు మున్నగు నాయకులపై తేబడి కేసులో వాక్యమును వాదించు పంజాబు హైకోర్టు న్యాయవాదులు తెలిసినది. 6 వ తేదీని న్యాయవాదుల సంఘమువారి అననుభవ జరిగినది. ముఖ్యము అనుమతితో పనిజేతుండ న్యాయవాదుల ప్రతిభియగు చార్జు గోకులచందు (బాక్స్ - కారాంగు) గారు వాదించుటకు మేజిస్ట్రేటు అనుమతిని కోరెన నెను తీర్మాన ముహించబడెను.

7 వ తేదీని లాలోయ చెంట్రులుయిలలో విచారణ ప్రారంభించబడినపుడు చార్జు గోకులచందుగా రాక్షసుడు మును మేజిస్ట్రేటుకు తెలుపగా మేజిస్ట్రేటు అంగీకరించి 16 వ తేదీకి వాయిదాజేసెను.

16 వ తేదీని దేశభక్తులను, శ్రీమతి: కో. జనీదేవి గార్లును కలిగి వెళ్ళుచు: దియను విచారణను మామిటకు కోర్టుకు వచ్చిరి

పంజాబులో హిందూమతమును వివాదంను నూర్చి విచారణ చేయుటకు దేశభక్తులనుగారు మున్నగువారు ఆ గ్రామండి 1 వ తేదీ మంలలాహోరుకు వచ్చిరి.

ఇండియా బర్రాదేశముల సంబంధము

బర్రావారిని ఆకర్షింపవలెను

పతేలు బజాబాగా ర్లుపన్యసింపిరి

బర్రావార్త ప్రీతి భిలాభతు సంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము రంగునలో జరిగిన బహిరంగసభలో భారతి, బర్రా దేశములకు సంబంధ మెన్నటికిని తొలగరాదదని కల్లభాయి పతేలు, సేతుజము కాలాబజాబాగా ర్లుపన్యసింపిరి.

బర్రాదేశమును యండియాదేశమునుండి చేరుచేసినచో బర్రాదేశమునకు చాలావత్తును కలుగు నని భిలాభతుసంఘాధ్యక్షుడు నుడిపెను.

బర్రావారికి భారతీయులపై నమ్మకము లేవందనున్నది. కాన బర్రావారిని జాతీయప్రచారకులు బర్రావారి నాకర్షింపవలెను. బర్రావారిని కాంగ్రెసుసంఘములు బర్రావారిలనని జరుపబడవలెను. బర్రావారిదేదీని (కానుకాలినిగా చేసినచో ఆ సేలియా దేశమున ఆదిమవాసులంతరించి జోయినరీతిని వారిగితే బర్రావారికి గూడ పట్టును గాన ఎన్నటికిని బర్రాదేశమువారు విడిపోగూడదని కల్ల భాయిపతేలుగారు నుడిపిరి.

బర్రావారును బాతీయీయులు బర్రావారి లాభముల నున్నా ఉపేక్షను మూరియింతుట అనుచిరము. బర్రావారిని తమరక కాకర్షించుటకు వారు ప్రయత్నింపవలెనని బజాబాగారు నుడిపిరి. (అ. తెను)

ఆంధ్రనాయకుల పర్యటనము

అన కా పల్లి

ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రధానమంత్రిగారి కు శ్రీమతి ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావు కుటుంబుగారు 6 వ తేదీని మధ్యాహ్నపు మెయిలులో ననకావల్లిలో 1 1/2 గంటలకు దిగి. యువకులు భజనలు చేయుచు పలువురు గ్రామస్థులు శ్రీమంత్రిగారిని పుష్పమాలాలక్ష్మకుల తేదీ శ్రీమతి ధర్మాల అప్పల నరసాస్య పంతులుగారి యింట ప్రతేక వెట్టిరి. సాయంకాలము సభాస్థల మగు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయమునకు భజనతో సమాప్త్యకేళిచని తినికొనివెట్టిరి. శ్రీ ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రధానమంత్రిగారు (చార్జుదర్శి) గంటకాల ముపన్యసింపిరి. భర్తయు నశించెననియు, అభర్తయు వెళ్ళుచున్నదనియు, అంగ్లేయు ప్రభుత్వము అధర్మాభివృద్ధికి సాయము చేయుచున్నదనియు చెప్పిరి. ఇందుకు నిదర్శములుగా (బాహ్యములు కల్లు, సారాయి ఇవారాపాటలు పాడుచున్నారనియు, బ్రాహ్మణోద్యోగులు కిను సేర కావ్యత్రియందు, కల్లుపాటలు పాడువారిని, బ్రాహ్మణ వాడబడి, గొంపించి పాట్లు, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులలో నుద్యోగము గానున్నారనియుచెప్పిరి. బాహ్యములు సారాయి కొట్టు చెట్టించినకాల మేదియని (తెల్పించిరి. గాంధీజీహక్కుని యాదాగులును బాడి వారు వివిధావస్థలందు చేసిన సేర, భగ్యసంస్థాపనార్థము చెప్పిరి. త్యాగ మనన మనియు, త్యాగము లేనచో, కానునియందు నీకయందు, ప్రలకు సంక గౌరవము, చేరు యుండదని బోధించిరి. సుమారు 80 వేల దేశభక్తులతో గాంధీబుడి చేసిన త్యాగముకు ప్రతిఫలము స్వరాజ్య సప్రాప్తమేయనియు, క్రమంకు త్యాగభగ్యం దేశమును వెల్లడి చేసిరి.

రాత్రి 8 గంటలకు స్వాగతంబు బండిలో మంత్రిగారు విశాఖపురి వెట్టిరి. ఆ బండిలో శ్రీయత బంగారు ప్రకాశం పంతులుగారును శ్రీయత కాశ్యపరావు కుటుంబుగారును తేకబాంధుని నుల్లయ్యగారును ప్రచారము నిమిత్తము పంజాం మండలము వెళ్ళుచున్నారు. కొంతమంది ఈపురి యువకులు దేశ నాయకుల దర్శించిరి. మరల ఆంధ్రనాయకులు ఈపురికి వచ్చెరని తెలియవచ్చుచున్నది.

కాకినాడతాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ క్రింద: పరిచిన ప్రకారము ఆయాతేదీలను ఆయా పిర్కా గ్రామములలో జరుగు కాంగ్రెసుసభలకు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులందఱును తప్పక దయచేయి కొంద మయిరెది.

ఈనెల 10-4-23 గల్లలమారువాడేఫిర్కా - 8 గల్లడేడు (గ్రామంలో) - మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు, 11-4-23 చాచర్లకోట ఫిర్కా - చాచర్లకోటలో - 3 గంటలకు, 12-4-23 యండవూరు ఫిర్కా - యండవూరు గ్రామంలో - 3 గంటలకు, 14-4-23 కాకినాడ బుచ్చునుఫిర్కా - స్వరాష్ట్ర అఫీసులో - ఉదయం 8 గంటలకు, 14-4-23 నూర్యారావుపేట ఫిర్కా - బుచ్చునుపేటలో - మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు, 14-4-23 కాకినాడ తాలూకా ఫిర్కా - కాకినాడ స్వరాజ్య అఫీసులో - 3 గంటలకు, 15-4-23 జగన్నాథ పురంఫిర్కా - పోతుల సత్తిరాజుగారి మేటలో - 3 గంటలకు, 15-4-23 కోరంఫిర్కా - తాళ్లకేళ్ళు గ్రామంలో - 3 గంటలకు.

మండపాక - రంగియ్య, కార్యదర్శి.

ప్రయాణములు

మహాత్ముని లో 7 వ తేదీని బొంబాయినుండి ఆగా ఖాన్, 60 మీర్తా అబ్బాసాలీచేక్, 50 బుల్నిక్, 50 ఆల్ఫ్రెడ్ చాటర్లన్, బాబ్స్టి పాదానందతులు, కన్నల్ కాబ్, కెప్టి నెంటు జనల్ లాఫర్డు, డిస్ట్రీ రాసిగోల్, 50 ఆల్ఫ్రెడ్ మడీచన్ 50 పి. రాజగోపాలాచారియర్ 50 కాంబెల్ గోడ్సుగార్లు సీతకు ప్రయాణమైరి. రిజిస్ట్రేషన్ ఆను ఆ మెరికను స్టేషనులో 450 మంది ఆమెరికను యాత్రికులు బొంబాయిలో దిగిరి.

మోటారు కార్లు

1. ఫోర్డు నెం 2778 య గలది. 90 మోడల్, సిలిం డర్లు 4, 14 గుర్రములు పరుగెల్లది. ఇంజనునైరాబు అతి తానుక యుచ్చేవి. (Strong Mechanism) ఎల్కోటిక్ తెలుతో సహా వెల రు. 2500 య మాత్రమే.
  2. ఎఫ్ యెక్ కారు. రెండువీడ్లు తప్ప తలిమ్మపాను గ్రీటు అర్చియు మంచి ఆర్డరులో నున్నది. వెల రు. 1500 య. మాత్రమే.
- చరా:—భిల్లులు వన్రె రాబు కొనవలసినవారే భరింప వలయును. అంశములు గోరువారు ఘక్రింది. చిరునామా: బ్రాసి తెలుగుకోలయను.
- య. రా. శ్రీ. రాజీహహిబావారు ఆఫీసాలూరు (కోల్కాట, మరదాం B. O. గజపతిగరం పోస్టు, విశాఖపట్నం జిల్లా

చెన్నై పరిశాసనసభ ఎన్నికలు

బ్రాహ్మణులెవరును ఎన్నికలకు నిలువగూడదు

మితవాదనాయకుల ప్రకటనము

శ్రీమాన్ ఏ. రంగసామయ్యగారి ఆక్షేపణ

చెన్నై రాష్ట్రమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము క్రబలముగా నుండుటచే రాషట్రము రాష్ట్రీయశాసనసభ ఎన్నికలకు బ్రాహ్మణులెవరును నభ్యర్థులుగా నిలువకున్నచో చాల మేలు కలుగ గలదని మాకు గట్టిశక్తియు కలిగినది. ప్రస్తుతమున్న శాసనసభ్యులలో కొందరు బ్రాహ్మణులు గూడ నుండుటవలన మరింత అగ్రహమునకే కారణ మయ్యెనుగాని లేక మైన లాభము కలుగలేదు. ఎట్టి అనుకూలకర్మిణులలోను గూడ శాసనసభల చర్యలలో బ్రాహ్మణులు తమవలుకుబడిని లాభకరముగా వినియోగింప గలుగునట్లు సంతృప్తిగా ఎన్నుకొన బడునట్టిస్థితి ఏర్పడుట యిశముగదైన ఎప్పటి మాటయోగాని అచిర కాలమున జరుగుటమాత్రము వట్టిమాట.

బ్రాహ్మణులందరును పూర్తిగా శాసనసభను వదిలివేసినచో విషయములను చర్చించుటయందు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యములకు ప్రాధాన్యము తొలగిపోవును. ఆ విషయము యొక్క మంచి చెడలను దానివలన రాష్ట్రమునకు కలుగు లాభ నష్టములనుమాత్రమే చర్చించి ఆమోదించుటకును తిరస్కరించుటకును అవకాశ మేర్పడును. అట్లు

విషయములను వర్ణవైషమ్యవృద్ధిచేగాక సహజ మగు యోగ్యతనుబట్టియే చర్చించుస్థితి ఏర్పడి నపుడు రాజకీయకక్షలు విశాలములగు రాజకీయ సిద్ధాంతములపై నాధారపడి ఏర్పడుట కవకాశము కలుగునుగాన యిప్పటివలె స్వీయవర్ణాభిమానాది సంకుచిత ప్రాస్థభావములపై నాధారపడి రాజ కీయకక్ష లేర్పడవు. ప్రస్తుతమును బ్రాహ్మణు లీరితిగా ఎడదొలగి రాష్ట్రమునకు సేవచేయుట కెట్టి అభ్యంతరమును కనబడదుగాన అభ్యర్థులుగా నిలువగోరు బ్రాహ్మణులందరును తమ ప్రయత్నము లను విరమింపవలె ననియు ఆరీతిగా రాగల శాసన సభలలో సంకుచిత రాజకీయభావమునకును విరోధ ములకును తావు లేకుండ చేయవలె ననియు కోరె దము.

అని చెన్నై పరిశాసన సభ వారి వాదనము ప్రకటించి. రై. హా. శ్రీవాసాశాస్త్రిగారు 21 వ తర్రువలవరకు స్టేటు కాన్సిలులో సభ్యులుగా నుండుట కెట్టి అభ్యంతరము లేదు. ౧౯ వ శతాబ్దమునందు, జి. ఏ. పేరేశు గారు భారత శాసనసభ ఎన్నికలకు నిలువగోరుచున్నార. ఈ ప్రకటనమునందు సంతకములు చేసినవారిలో ఏనుగుగురుగూడ చేయున్నారు గాన బ్రాహ్మణులెవరును పీఠ సభాను నిలువగదని ఏ రంగ సామయ్యగారు హింసాపూర్వక కోరిక వ్యాపకమున వాసిరి

ఆంధ్రరాష్ట్రమున

భారత కాంగ్రెసు మహాసభ

నిరంకుశోద్యోగుల నిరోధకచర్యలు

గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువులు

భారత కాంగ్రెసు మహాసభ అక్రమ సంఘమని దొరతనము వారు ప్రకటించిరా?

భారత కాంగ్రెసు మహాసభ అక్రమ సంఘమని దొరతనము వారింకను ప్రకటించలేదుగాని ప్రభుత్వ కాన్సిల్లార్లవారి కర్మము వారట్టి ఉత్తరువును ప్రకటించలేనను నూతనము నిరంకుశోద్యోగులలో కొంద రధికముగ కారుచున్నారనుట నిశ్చయము.

1928 డిసెంబరులో ఆంధ్రరాష్ట్రమున భారత కాంగ్రెసు మహాసభను జరుపవలయునని గాన దానిని జయప్రథముగా నెరవేర్చుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము గట్టి కృషిచేయుచున్నది. ప్రజలలో మరల నిట్టి నూనోత్సాహ ముదయించుట ఉద్యోగి బృందమునకు దుస్సహమగున్నది. గావములవారు కాంగ్రెసులో చేరినను కలెక్టరుగ సానుభూతిని చూపిననుగూడ వారికి చాల బాధను నవ్వ మను కలిగించెదమని తెలియించుచు నీ ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ గ్రామములలో జటాటోప మొనరించుచున్నారు. గోదావరి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు సంతకముతో నొక నోటీసు ముద్రలమునం దన్న గ్రామముల లోను ప్రకటించబడెనని తెలియుచున్నది "గ్రామములలోని వారెవరును కాంగ్రెసు సంఘములలో సభ్యులుగా చేరగూడదు. వారట్లు చేరినచో తుపాకులు బాణసంచాలు మున్నగు వానికి లె సెన్సార్లు పరచెదము. అసహాయోద్యమము తీవ్రము గానున్న ప్రదేశములలో మొదటిబిట్టకును రెండవ బిట్టకును గూడ మూడేడ్లవరకును వారిపాలములకు నీరయియ్యబడెను" అని యానోటీసు నందున్నది.

కాకనాడ తాలూకా తాసిల్దార్ సంతకముతో గ్రామోద్యోగుల కందరికిని వరియొక నోటీసు కంప బడెను.

"తెలుగు స్వరాజ్యోధి, కలెక్టరులు, కాన్సిల్లార్లవారు అసహాయోద్యమము మున్నగు విషయములను గూర్చి జరుగు సభలను మీరు శ్రద్ధ గాగ మనించుచు కటాక్షమే రహిత్యముగా మాకు (తాసిల్దార్) రిపోర్టు పంపవలెను దానిలో నాయకుల పేర్లనుగూడ తెలుపవలెను. అట్లుకంక పోయినచో గ్రామోద్యోగులు కేరీసుగా కేషింప బడుదురు." అని యానోటీసునందు వ్రాయబడెను.

ఇట్టిస్థితిలో గ్రామములలో గ్రామోద్యోగులకు ఏదో ధులుగానున్న గ్రామముల కెట్టి కష్టములు కలుగవలెనో చేయగా తెలుప నవలయులేదు. అట్టివానిని పలువిధముల బాధనెట్లుట కిప్పుడిట్టి ఉత్తరువులను గ్రామోద్యోగులకు మంచి అవకాశము లభించింది. ఇట్టి కష్టాలవలననే నా ప్రభుత్వ మాలాధారము లకు బలము చేకూర్చుకొని ఈ ప్రయత్నమునందును. కాంగ్రెసులో చేరిన వారి పాలములకు నీరు వదలబడదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు వ్రాయుట కేరీసుకే చట్టము ప్రకార మధికారము కలదు? నెడు కాంగ్రెసు వారిపాలములకు నీరు వదలబడదని. శేఫు కోర్టు మీద సమరగూడదు. మార్కెట్టులోనికి రాగూడదనిగూడ ప్రకటించెదరు. కాని యింతటి తీ భారతదేశమున కింకనపట్టలేదు. మండలములలోని నిరంకుశోద్యోగులలో పలువురు తమమంటయే చట్టముగా నిరంకుశాధికారమును జరుపుచున్నారని మే మెరుగు దుము. గోదావరి మండలమున నిట్టి ఉత్తరువు నిచ్చుటకు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు చిత్తమేచట్టమైయుండినను దీనిని గూర్చి ప్రభుత్వము వారు సమాధానము చెప్పదగినది కలం చెదమని ప్రధానవ్యాస మున హింసాపూర్వకముల కుత్తి ప్రకటించినది.

జలనువాలాబాగు హత్యల

వార్షిక స్తరణము

ఏప్రిలు 13 వ తేదీలోగా పని పూర్తి కావలెను

నేను దేశమునందంతటను సంచారము చేయుటవలన నిజ నిధిని బాగుగా తెలిసికొన గలిగితిని. ప్రజలలో నిరత్యాహు డులొగి పోయినది. మరల మాతనోత్సాహమునలన నూతన కార్యకలాపములకును స్థితి ఏర్పడుచున్నది. అప్పుడు ప్రజల విశ్వాసమును కష్టపాన శక్తియు మరింత తీవ్రముగా జరిగింక బడెను. ఏప్రిలు నెల 13 వ తేదీ జలనువాలాబాగు హత్యల స్మరణ దినముగాన ఆ తేదీలోగా తిలకునిధికి ద్రవ్యమును కలక టికులను పూర్తిచేయవలెనని శ్రీమం. పి. రాజగోపాలాచారి గారు లార్కా నానుండి 6 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

కలకత్తానర్వేంటుపత్రిక కేసు

వెనుకటిశిక్షలనే మేజిస్ట్రేటు భూయపరచెను

ఈ కేసులో 7 వ తేదీని కలకత్తాలో రాజధాని మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను. శ్రీ త్రేగామద్వాయాలు నూతనాంశము లనేమియును వెలుపలేదు. సంగతి నిజముగా జరిగినదని వారు రుజువు చేసలేదు. దానిని ప్రకటించుట వలన మా నాన వై మేర్పడిన దని ఫిర్యాదీలు భవనపడిరి. గాన వెనుక చేయబడిన శిక్షలనే మూల ఫిర్యాదుచున్నానన మద్దాయాలగా సంపాదకుడు 500 ను మాదాకుడు 50 రూ పాయలును జుల్మానా చెల్లించవలెను. చెల్లింపనిచో సంపాదకు డు మూడు నెలలును మాద్రాపకుడు ఒక నెలయును నిడిఖయిదు ననుభవించవలెను. అని మేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను.

వెషావరు వార్తలు

అమీరు ప్రభువు జలాలాబాదుకు మరయు సారి వెల్లిరి మా శేఖర్ కాబూలుకు ఏప్రిలు 1 వ తేదీ తిరిగివచ్చిరి.

ఈ ప్రభు జలాలాబాదు కాబూలు కోర్టులో దొంగలు పూరాగా కొట్టుచున్నారు. మార్చి 28వ తేదీని ఒకరు కిరీకర్ని వారంవారం వెషావరుకు వచ్చుననుటకు బండ్ల పడ్డినది అందు డి 40 మూటలు తివాసలు ఉన్న దొంగిలించుకపోయిరి. ఇం యొకరి మొదలు వరకులకు గుండెలలో పీచుపీచునునున్నది.

అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఇండియానుండి యానభ్యుత మోటారు లారీను, టూరింగు కారులను యెక్కువగ కొన చుండిరి. అమీరుగారి స్వంత ఉపయోగమునకు నొప్పలనుచే యు కారొకటి, రాయనోలి మోటోర్, నయ్య నమకొనుచున్నాడు.

ఈ ప్రభు వెషావరుకు వచ్చిన మహాపురుషులలో కోలా పూరు మహారాజగారొకరు. అప్పునిస్థానములో పురారకలన్ని కరీకులును సంకల్పము నుండియు చేయుచున్న ప్రదర్శనలగు ప్రైవిప్రాచీ 'కల్కరా' ప్రజ్ఞాపకు షాదకగారి సతీమణియు వచ్చెను.

ఉత్తర కశ్మీరస్థానములో మిరాన్సాపాంతములలో పీఠ భ్య అవామెడ్ బాయి కశ్మీరలో ఘోరము లనేకములు గానింక బడెను

ఆరజీరులు వేసంగిలో అప్పు సామములోనుండి, చలికా లములో బోకొలాయి పచ్చికభూములకు వెళ్లెరరు. ఇకను వేసంగి కోకపోట స్థానముగా నుండుటకుందు దొంగతనము మున్నగు కేరములచేయుట అలవాటు బ్రిటిషు ప్రదేశములో నుండిన చిక్కుదురని వారికి తెలియెను.

ప్రాంతీయరు జిల్లాలో దొమ్మిదో పిడి లేకుండ కాంతము గ చేయుచున్నది. కాని యీ ప్రాంత స్థాపకులగు కాన్సేబిలు ముమ్మారుసారానిలోని చనిపోవుచున్నార.

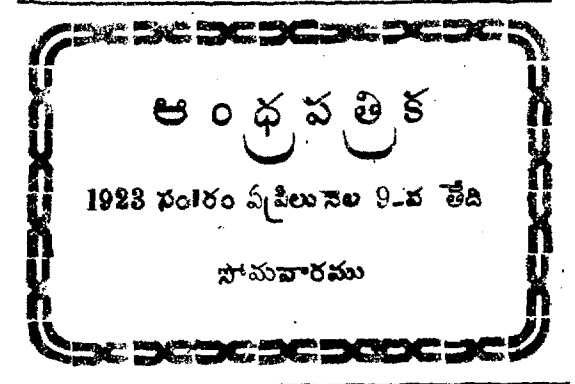
మార్చి 29 వ తేదీని మహానూరులు చాలకుండినది 10 సోవాయలను 30 మందికాల్పుము నెలగొనిరి. ఇద్దరు జనిపోయిరి. ఆరుగజ్జలుగ పోయెను. ముగ్గురు గాయములు కలిగెను. ఇట్లుగటకు కారణము మార్చి 21 వ తేదీని 20 మంది గాంధులలో 14 శురుమహానూరులు చిక్కి అందు ఒకరు తిప్పమిగిలినవారి కందరిని నంపియో గాయముల జేసియో చేయె బకలను పగల్చుకొనుట కిట్లుచేసిరి గాబోలును. ఇప్పుటికి కాన్సేబిలులే బలముగ నున్నారు. (ఆ.నెన)

దుధిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా దార్లకు వీ. పీ. లు పంపుట ప్రారంభించితిమి. గెంబర్లవారిగా కోజి కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. విభవత్రిక సంవత్సరచందా దారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకును, దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువచందాదార్లకును ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతి సంచికకు తిపాలవ్యయము 0-4-0, మనిషిరద్దు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభివృద్ధికిని తెలుగు తప్పుక స్వీకరించి మా యద్యవమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

నిజప్రతిక్రియ

“బుద్ధావర్తమానము” అను పత్రిక ఉత్పాదనను

రాజప్రతినిధిగారు సర్దిపై జేయుటకు ధన సప్తము గాక పేరొక కారణము గలదని తెలుపుచున్నది. సప్తమును పూర్తికేసి కొంతవరకు జబ్బు మిగులుచున్నది. సర్దిను యద్యోగులకు హెచ్చువేతనము లిచ్చుటకు అక్షేపణ యుండదు. సర్దిను ఉద్యోగులకు వేతనావలను హెచ్చుజేయవలసి వచ్చినపుడు, క్రొత్తవన్నును విధింప మొదలిడుచో, ఎక్కువ గండ్లగోళము జరుగు నను భయముతో, రాజప్రతినిధిగారి కిప్పుడే వన్నులను వృద్ధిజేసి రని, ఈపత్రిక యూహించుచున్నది. ఈయూహ నిజమగుచో, ఇండియా రాజ్యాంగమంతయొద్దనుండి ఉత్పాదనను కేక్కుడు ప్రోద్బలము గలిగియుండవలెను. కాని ఉత్పాదనకు ప్రధానబాధ్యులెవరో కనుగొనుటకు ప్రయత్నింప నక్కరలేదు. బాధ్యులెవరయినను, ఉత్పాదనను హెచ్చిన సంగతి నిజము. బీదలపై బరువు అధిక మయినదను సంగతియు నిజము. బీదలక్షేమము కొరకును, హిందూదేశలాభముకొరకును, తాము ఉత్పాదనను వృద్ధిజేసితిమని రాజప్రతినిధిగారెంత ప్రకటించినను, భారతీయు లటుల తలంపజాలరు. ఉత్పాదనను కండ్లనద్దకొనజాలరు. రాజప్రతినిధిగారి మంచితనముతో గాని, వారి తెలివితేటలతో గాని ప్రజలకు నిమిత్తము లేదు. రీడింగుప్రభువునంటివారు రాజప్రతినిధిగ వచ్చుట, గొప్ప అదృష్టముగ భావించవలయునని, అగాభానుగారు తెచ్చు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికాప్రతినిధితో దెలిపిరట. రీడింగు ప్రభువుగారు స్వయముగ నెంతయదాదావ్యభావులయినను గావచ్చును. కాని, వారి యకాదార్యముతోగాని, లిబరలు సిద్ధాంతములతోగాని, దేశమున కేమిలాభము? రీడింగుప్రభువు అయినను, అధికారవర్గయంత్రమున జక్కుకొనెను. ఆయంత్రముతో బాటు సరిదును తిరుగవలసినవా డగుటచే, అతని స్వతంత్రాభిప్రాయము తెంచునకును కొరగావు. ఇండియా రాజ్యాంగమంత్ర ఒకమూలను, అధికారవర్గమింకొకమూలను శరీ నిర్బంధించుచుండ రీడింగు ప్రభువుగాని మరి ఎవ్వరు గాని ఏమి చేయుగలరు?

చట్టముప్రకారము, రీడింగుప్రభువు రాజ్యాంగమంత్రకి బాధ్యతవహించవలెను. శాసనసభ కతెడు బాధ్యుడు గాడు. ప్రభుత్వాభిప్రాయములకు భిన్నము గానంతవరకు, రీడింగుప్రభువు కొంతవరకు ఉదారముగ ప్రవర్తించిన ప్రవర్తించవచ్చును. భారతీయప్రముఖులతో చనవిచ్చి మాటలాడవచ్చును. గంభీరోపన్యాసముల గావించవచ్చును. పరమవాక్యముల నుపయోగించక, సరళవాక్యములతో నాహ్లాదపరుపవచ్చును.

కాని ఇంద్రవలన హిందూదేశమున కంచదగిన లాభ ముండదు. వారికష్టము తెవరికింద నున్నను తప్పువు. సంస్కృతములకు పూర్వము నిరంకుశత్వ పాటుల నున్నదో, ఇప్పుడును అటులే నిలిచియున్నది. ఇందుకు దృష్టాంతములు పెక్కులు గలవు. ద్వారవ్యవహితముగ ప్రవర్తించుచు, దేశమిను గాఢముగ ప్రేమించిన ముప్పదివేలమంది ధిక్తులను నిర్బంధించుటయే, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. మామూలుచట్టముల నుపయోగించి, ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుట మరియొక నిదర్శనము. ఇందున బట్టి వెనకటికన్న నికటికైనదియే మరింత అధ్యాన్నముగ నున్నదని భావించవచ్చును. శాసనసభ అందు, అధికారసభ్యులు విస్తారముగ నుండి అసాధికారుల ఉపపాదనములను తిరిగిరెంచుచుండిరి కాని శాసనసభల పేరుతో, కే వ్యవహారమయినను జరుగుచుండుటచే, కొంతవరకు కిమ్మ కొని పోయెడిది. ఇప్పు డటుల గాక రాజప్రతినిధిగారు గాని, గవర్నరులు గాని కలముతో నొకగీటుగీచిన, శాసనసభ్యులప్రతిరోధము నిర్మూల మగు ను శాసనసభ్యుల తీర్మానములు కేవలము సిఫార్సులగుటచే, అవి ప్రభుత్వమును బాధింపవు. ఇక ప్రభుత్వ చర్యల కడ్డు గలిగి పడలిన, బడ్జెట్టు అవకాశ మొక్కటి గలదు. అక్కడ నయినను తమయిచ్చవచ్చిన సూచనల గావించ వీలులేదు. బడ్జెట్టులో చేర్చబడినవి గాక, క్రొత్తగ్రాంటుల నీయుడని కోరుటకు వీరి కధికారము లేదు. పూర్వ మిట్టి సలహాలు గావించట కవకాశ ముండెడిది. ఇప్పుడదియు గనపించదు. కొన్ని పదార్థములపై హెచ్చు డ్యూటీలను విధింపవలయునని వీరు కోర్క వీలులేదు. అందుచే ధనసప్తమును పూడ్చుటకు శాసనసభ్యులు ప్రత్యామ్నాయసూచనలను ప్రతిపాదించలేదని, రాజప్రతినిధిగారు గాని మరి ఎవరు గాని నిందించుట అసభ్యము. వారి కట్టి హక్కు, చట్టము ద్వారా గనపించదు. ప్రసంగమధ్యమున, వారు కొన్ని సూచనల గావించవచ్చును. వారటుల గావించియే యుండిరి. ఇక శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వ చర్యలకు నిరోధము జూపుటెటులు? ప్రభుత్వము నారు ఏర్పరచిన గ్రాంటులను, వీరు తగ్గింపవచ్చును, లేక తిరస్కరింపవచ్చును ప్రభుత్వపు చట్టములను, నిరాకరింపవచ్చును.

ఈహక్కు నవకాశముగ గైకొని, శాసనసభలలో నెంతవనియియినను జేయవచ్చునని, కొందరు వాదించుచుండిరి. ప్రభుత్వచర్యల కీతిరున నిరోధము జూపుచుండునెడల, వారు ప్రజలకు లొంగిపోయెదరనియు ప్రజాశయములను నెఱవేర్చక తప్పుదనియు వారు భావించుచుండిరి. రాజప్రతినిధిగారి కేని, గవర్నరులకును సర్దిపైకెట్లు అధికారమును పునరుద్ధరణాధికారమును కలవను సంగతిని వీరు గుర్తింపరయిరి. ఈ యధికారము లున్నను, వీరు నుపయోగింపరని కొందరును, ఉపయోగింప సాహసింపరని కొందరును, భావించుచుండిరి. ఆంగ్ల దేశము మొదలగు స్వతంత్రదేశములలోని యనుభవములను వీరు ఉదాహరణముగ గైకొనుచుండిరి. సార్వభౌముడు పార్లమెంటుసభా వ్యవహారముతో జోక్యము

దీసికొనడను సమ్యక్ము వీరి నానహించియుండెను. అక్కడిపరిస్థితులు వేరు, హిందూదేశ పరిస్థితులు వేరని వీరు గ్రహించకపోయిరి. ఒకదేశము మరియొకదేశమును పరిపాలించునపుడు, తనకున్న అధికారముల నన్నిటిని ఆదేశము తప్పక వినియోగించును. స్వాతంత్ర్య ప్రబోధమనిన నెఱగొందుచుండును. స్వకరిపాలన మున్నచోటల, కన్వెన్షనులును, సదాచారములును, చట్టము నతిక్రమించి ప్రజలకు లాభ మొనగూర్చును. అసాధారణాధికారములు మూలబడి త్రువ్వవట్టుచుండును. ఈ తారతమ్యమును గ్రహించినవారు మోసపోవుటకు పీలుండిరు. హిందూదేశమున శాసనసభ్యులకు గల స్వల్పపుహక్కులు నికరయోగమని చాలకాలమునుండియు పలువురు గ్రహించిరి. కాని ఇటీవల కొంతభ్రమ యావరించెను. రసూలుకొండ రంపపు కోతమిల్లులకు బడ్జెటుచేయబడిన మొత్తమును మద్రాసు శాసనసభవారు నిరాకరించినపుడు, గవర్నరుగారు ఆ మొత్తమును సర్దిపై జేసి మరిల నెలకొల్పిరి. అపుడు, తాత్కాలిక విభాంతిగలిగెనుగాని, ఇటుల మరలజరుగదని కొందరు సంతృప్తిజెందిరి. అక్కడక్కడ నిట్టియధికారము చలాయించబడుచున్నను, దానినిగూర్చి యంతగ విచారించరయిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభవారు నిరాకరించిన స్వదేశ సంస్థానసంరక్షణచట్టమును, రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించినపుడుమాత్రము, దేశమునందు ఆశ్చర్యసంభవము లుదయించెను. తుట్టుతుడకు, పార్లమెంటు సభలోగూడ నివిషయమై ప్రతిపాదన గావించబడినను, నిరర్థకమయ్యెను.

అంతటితో, శాసనసభ్యుల ప్రతిఘటనమువలన నెంతవడి ప్రయోజనము గలదో తెలిసినచ్చెను. రాజప్రతినిధిగారి కధికారమున్నను, వారికిమీద దీని నుపయోగించెదరా, హిందూదేశమునం దేమి పార్లమెంటుసభయం దేమి ఇంటి గండ్లగోళము జరిగిన పిమ్మటనయినను, రాజప్రతినిధిగారు శాసనసభ్యుల తీర్మానములను అతిక్రమించెదరా, యని భావించి కొంద రింకను ఆశ పెట్టుకొని యుండిరి. ఆయాశ యంతరించుటకో యన, రాజప్రతినిధిగారు మరియొకమారు గణపాతమును నేర్పిరి. రైల్వే వ్యయమును మరి కొన్ని వ్యయములను శాసనసభ వారు తగ్గింపగ వానిని పునరుద్ధరించిరి. అన్నిటిని మించినది ఉత్పాదన. తెండు మార్లు సామ్రాజ్యశాసనసభవారి ఉత్పాదనను చట్టమును త్రోసివైచిరి. రాజప్రతినిధిగారు మాత్రము పట్టుబట్టి సర్దిపైకెట్లు అధికారమును వినియోగించి, ఈ చట్టమును శాసనము గావించిరి. ఇట్టి స్థితిలో సయితము, రాజప్రతినిధిగారికి గల అధికారము నామమాత్ర మని యెదరా? దీనిని తిరుచుగ నుపయోగించుటకు వారు వెఱుగు రని యెదరా? అందుకుమారుగ, ఇట్టి యధికారము సామాన్యాధికారములలో నొకటి యయ్యెనని స్పష్టమగుచున్నది. ఇందువిషయమై పొరబడినవారు భారతీయులే గాని ప్రభుత్వమువారు గారు. జాయింటు కమిటీ రిపోర్టులో నీ యంశము స్పష్టముగ దెలుపబడినది. ఇప్పుడు ప్రస్తుత మూలో చింకదగినది కేవలము ఉత్పాదననుగూర్చిన విషయము గాదు. ప్రజాభీష్టమునకు విరుద్ధముగ ఉత్పాదనను విధింప గలిగిన నిరంకుశాధికారము తొలగునటుల జూడవలయును. అది స్వరాజ్యసిద్ధి వలన గాని గలుగ డనుట స్పష్టము. ప్రస్తుతసమస్య సట్టి విశాలదృష్టితో గాంచిన గాని, దాని యర్థము గోచరము గాదు. ఇండొకోరు ఇంగ్లండుకు రాతం బారముల బంపుటయు, లేబరుపక్షముపై గాని ఇతరపక్షములపై గాని ఆధారపడియుండుటయు,

వ్యర్థమున వేరుగ దెలుప నక్కరలేదు. సంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టము విషయమున నెట్టి ఫలితము గలిగినో, ఇప్పుడును అట్టిఫలితమే గలుగును. కాన నసభ్యులందరును వెంటనే రాజీనామా నిచ్చిన, విశేషలాభ మున్నను లేకున్నను వారు తమ ఆత్మ గౌరవము నయినను నిలుపుకొన గలుగుదురు.

కాననసభ్యులందుకయినను ముందుకురాక, అందరును కలసివచ్చినగాని తాము రాజీనామా నెపగమని దెలుపుటచే, ఇది జరుగదని నిశ్చయ మగుచున్నది. తామందుకు పాల్పడక, కార్యనిర్వాహకత్వమునభ్యులు మాత్రము రాజీనామా నీయవలయునని జమాదాను ద్వారకదానుగారివలె గోరుట పరిహాసాస్పదముగ నుండును. ఇక, నిన్నటి దినము బీచియొద్దజరిగిన సభలవలె, అసమ్మతి సభల జరిపి తీర్మానముల గామించుటవలన, నిను ముతయు లాభముండదు. ఇట్టిసభలను తీర్మానములను ప్రజలకు ప్రాణము విసుగువచ్చినది. ఫలవిరహితముగు నిట్టిసభలవలన, కాలయాపన జరుగుటదప్ప వేరులాభముండదు. కాననసభలలో ప్రభుత్వచర్యలను ప్రతిఘటింపవలయునని ఆగ్రహ వాక్యముల బలుకుటవలనను లాభముండదు. ఇట్టి ప్రతిఘటన సాధ్యపడదనియు, ప్రభుత్వమువారు దీనిని పాటింపక పరిపాలనమును యథేచ్ఛ గొన సాగింపగలరనియు, దుజవయినది. రాజప్రతినిధిగారి పుడవలంబించిన మార్గము నకన్నను, వేరు నిదర్శనములతో బనిలేదు. సంస్కరణములను గాని కాననసభలను గాని నమ్మకొని లాభముండదు. ఇక సలుపదగిన కార్యమొక్కటేగలదు. భారతీయులు పరులపై నాధారపడక, తాము సలుపదగిన కనుల నవశ్యము సలుపవలయును. ఉద్వేగపన్నును దగ్గించుట గాని, హెచ్చుబియ్యట గాని, అధికార వర్ణమువారి చేతులలోనున్నది. వారి కార్యసరిణి మార్చి యిట్లించుటకు ముందు, ప్రజలు తమచేతులలోనున్న పనులను మొటనే ముగింపవలయును. సర్వశ్రేయముల కారకమగు కద్దరును ధరించుటకు వారు పూనుకొని జయముగాంచుచో, ప్రజాశీష్టము నడగద్రొక్కుట కన్వరును బూచకొనరు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును ముగించుటకును, అవసరమగు తిలకుస్వరాజ్యనిధిని దేశసేవకులను సమకూర్చుటకును, సంతతికృషి సలుపుచో స్వరాజ్య సిద్ధియు, మహాత్ముని విమోచనమును త్వరలో చేకూరును. కాననసభ్యులకు గలిగిన ఓటమి, దేశమున కేమయినను పాఠమును నేర్పగలిగినయడల, అది స్వరాజ్యసిద్ధికి ద్వితీయకృతి యత్నముల గామించుటదప్ప వేరేదియుగాదు. రాజప్రతినిధిగారు గలపిన పాఠము నిపుడయినను గ్రహింప నేరనిచో, భారతీయులు అమూల్యావకాశమును బోగొట్టుకొందురు. నిజమగు ప్రతిక్రియ యిదియే. దీనిని విశ్లేషిపెట్టి వ్యర్థప్రక్రియల చేపట్టుట, దాహపీడుతుడు ఎండమావులవెంట బరుగిడి నటువలె నుండును.

హిందూ మహమ్మదీయ ప్రశ్న

పంజాబులో హిందుమహమ్మదీయ ప్రశ్నను పరిష్కరించుటకు కాంగ్రెసునందలి ఇరుకక్షల నాయకులును ప్రయత్నించుట సమ్మోదానహామి. టైముస్కాఫ్ ఇండియాపత్రికా ప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు, హిందువులును మహమ్మదీయులును ఐకస్వర సహనమును పరస్పర సహకారమును కనుబొంపవలయుననియు, జాతీయ షేమముకొరకు ఉధయులును పాలుబడుచో పోరాటము లంతరించుననియు, అగాభానుగారు దెలిపినహితమును సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపవచ్చును. దేశక్షేమమునే

ఉధయులును ముఖ్యముని భావింపవలయును. ఒకరి కష్టముల కొకరు తోడ్పడవలెను. ఒకరికొర కొకరు త్యాగముసలుచు సిద్ధపడవలయును. గాంధీమహాత్ము డిట్లీస్తూత్రము నవలంబించుటచేతనే, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమును చేకూర్చగలిగెను. మరల ఎవరికిహారే, యనుభావము ప్రబలుటవలన నష్ట మెంతయినను గలుగును. హిందూమత మవలంబింపదలచిన మల్కానా రాజపుత్రులను హిందువులలో జేర్చుకొనుట కభ్యంతర ముండజాలదు. కాని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు దెలిపినట్లు, ఇస్లాం మతదూషణము గాని, అసహనము గాని విశేషవృత్తునకు కారణమగును. ఐకమత్యమునకు భంగములేగించును. కాంగ్రెసు ఖిలాఫతునాయకులు లాహోరులోనే, హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులును బలపరుచుటకు విశేషప్రయత్నముల గావించుచున్నట్లు నేటికంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆబ్దుల్ కలాం అజదు, హాకీం అజ్మల్ ఖాన్, డాక్టరు అన్నాదీ, చిత్తరంజనదాసు, సరోజినీదేవి, నెహ్రూ మున్నగువారు మహమ్మదీయులసభకు హాజరయిరి. ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించుటకు వీరు పూనుకొనిరి. అమృతసరములో ముగిసికలు కవిటీవారుగూడ, ఈవిషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. ఈవిషయమై అన్నిపక్షములవారును కలసి పనిచేసిన, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము స్థిరపడును. ఐకమత్యము లేకున్న స్వరాజ్యమే లేకుండును. పవిత్రమగు నీ సత్యాగ్రహవారమున, నాయకుల ప్రయత్నములు సఫలమై మహాత్ముడు నాటిన వీజములు ఫలించు గాక!

ఉత్సాహము

దేశము నావరించిన తాత్కాలిక మాండ్యము నొలగిపోయె ననియు, స్వరాజ్య సంరంధమున క్రొత్త చలనము గలిగినదనియు, ప్రజల విశ్వాసమును సానుభ్యమును ఈమారు అగ్నిపరీక్షకు లోనగననియు, సత్యాగ్రహవారము ముగియలోపల తిలకు స్వరాజ్యనిధిని దేశసేవకులను సమకూర్చు పనిని ముగింపవలయుననియు, రాజగోపాలాచార్యులుగారు హెచ్చరించిరి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తమ పర్యటనమునందీ సంగతులను కనుగొనిరి. ఏ యుద్ధమమునకయినను నిమ్నోన్నతములుండక మూనపు. మానపు డెన్నియో పొరబాటుల గావించుచుండును. వాని దృఢనిశ్చయము విషమ పరిస్థితులలో నడలుచుండును. ఒక్కొక్కమారు, అతనిఉత్సాహము పైకి పోగుచుండును. మరియొక మారు అది నిగూఢమైయుండును. కాని ఎక్కువములు దావరించినను, ఎక్కువములు గలిగినను ధీరులు తమ పూన్నిని విడువజాలరు. నాయకులు పర్యటనము సలుపునపుడు, ప్రజలు తమయందు అంత ర్విహితమయిన స్వరాజ్యోద్యమాధి మానమును గనుబొంపచున్నారు. స్వరాజ్యనిధికి విరాళములను ధారాళముగ నొసగుచున్నారు. రంగూనులో నైతము మూడు దినములలో లక్షరూపాయలు వసూలుచేయబడెను. తడవతడవకును మూర్ఖుజెందక, గాంధీమహాత్ముని సందేశమును తదేక నిష్ఠతో నెవరు నిర్వహించెదరో వారే తుదకు విజయము గాంచగలుగుదురు.

బ్రాహ్మణులు : కాననసభలు

కాననసభలలో నెవ్వరయినను సరియే ప్రవేశించి తమ కాలమును వ్యర్థపరుచుటకు మాకిష్టము లేదు. సహకారవాదుల దృష్టితోజూచినను, కానన సభలో బ్రాహ్మణులు ప్రవేశింపక, బ్రాహ్మణేతర పక్షమువారికి సంపూర్ణావకాశ మిచ్చుట మేలని బ్రాహ్మణప్రముఖులు కొందరు గావించదలచిన

ప్రకటనము దూరదృష్టి జూపుచున్నదనియే తలంపవలెను. ప్రకటనకర్తలు దెలిపినట్లు, ప్రతిసమస్యను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరదృష్టితోగాక జేశాభ్యుదయ దృష్టితో సభ్యు లికమిద వీక్షించుటకు వీలగును. ఉధయసంఘములమధ్యను, సంస్కరణముల మూలమున జనించిన కలత లంతరించును. బ్రాహ్మణులుజూపెడి త్యాగము, నిరర్థకముగాక ఫలప్రదమగును. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమస్యను పరిష్కరించుట సులభ సాధ్యమగును. ఉధయసంఘములమధ్య సంయోగము గుదురుట యథాక, సంస్కరణముల భ్రమయండి ఇకను బయల్పడని బ్రాహ్మణేతరులు సత్యమును గ్రహించి, వారును కాంగ్రెసుపక్షమువారితో చేతులుగలుపవీలగును.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురిలో ప్రదర్శనము

ఒక సవరణ

7 వ తేదీ శనివారము ఆంధ్రపత్రికలో 10 వ పేజీలో మొదటికాలములో ప్రింట్ లో "చెన్నపురిలో 1928లో ప్రదర్శనము జరుపబడదు. అనుటకు బదులు జరుపబడును. అని పొరబాటున ముద్రింపబడినది. జరుపబడదనయే యుండలేదు. (ఆం. ప. సం.)

అభినందక సమావేశము:—గౌ. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారికి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యత్వ పదవి చేకూరినందుల భింబించుటకై వారి పరిశుభాకం మిత్రులంక, వాస్తవ్యులు, అందు ముఖ్యముగ సర్ యం. సి. డి. ముత్తయ్యశెట్టి డి. బి. గోపంధాను చిరుగృహదాసు, రా. సా. యం. సి. వధురప్పగారలు కీర్వాణులని ఖ. కార్టాను ఆశామణి నందు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై, 200 మందివైగా అతిథులవచ్చిరి. అందు గొప్పగాన ఉత్సాహమును, పౌరులును గలరు. ఆపును అతిథులకు ఆల్పాహారములొసంగబడెను. సంగీత కాలక్షేపము, కోలాటము గూడ జరిగెను.

బ్రాహ్మణపత్రిక - ఉద్దేశములు:—(1) వర్ణాశ్రమ భేదములు స్వనిధిమూల భోషింపవలయు ననుట; (2) బ్రాహ్మణులకును, బ్రాహ్మణేతరులకును గలవిరోధము తొలగింపవలయుననుట. ఇం దేబాతివారిని దూషించుట ముంలేనయ్య నుండదు (3) ఇంగ్లీషు చక్రవర్తిబారకు వెడిక రాష్ట్రస్వామి నందలికి కలిగించుట. (4) ఆంధ్రదేశమున ప్రతి మండలమునను వేద విద్యాపీఠములు నెలకొలుపుట. (5) స్త్రీలకు వర్ణాశ్రమ భేదముల ననుసరించి సంస్కృతాంధ్రములే నర్పవలయుననుట. (6) వర్ణాశ్రమ భేదములకు వెతికి కలగకుండునట్లు పంచనాల నితి చక్కచెట్టులయ్య ననుట. (7) బ్రాహ్మణులెల్లరు శుద్ధ ధర్మపక్షపాతముననుట. (8) నేత, వీరంగి, ఈ మున్నగువృత్తులు బ్రాహ్మణబారకు, దోతనమున నేరకావృత్తి లభ్యపడదని యు బ్రాహ్మణులొక శత సన్నివేశమును, సమృద్ధింపబోయినను, స్వతఃప్రదీపము చేయుటకై, నేర్పరుము ననుట. (9) మనుస్మృతి, పరాశరస్మృతి, మితాదు—ఈ మున్నగుధర్మ కాస్త్రముల కాంధ్రభాషలో వెలయింపక జేయుట. (10) పీఠ కాలమున వెలువడు సద్వ్యకార్యముల బద్ధకావ్యములు, శాటకములు మున్నగువానిని, చెన్నపురి విశ్వ విద్యాలయ పరిశీలకును మార్కల్ థైలో పరీక్షను నిర్వహించుట ప్రధమము, నిష్పక్షపాతముతో విశ్లేషించుట. చందా రు 1-8-0. సంపాదకుడు:—కోధూమణిం చేకట రంగాచార్యులుగారు, మాంబగోవి.

ధిల్లీలో ప్లేగుబాధ్యము తీవ్రముగ నుండుట. ధిల్లీలో ప్లేగు తీవ్రముగ నున్నది. ప్రతిదినము 60 మొదలు 100 మంద మరణములు సంభవించుచున్నది. పట్టణము నందలి విద్యాలాలన్నియు ఆరోగ్యకాభాధికారి సలహాప్రకారము మూసివేయబడెను. మేనెలలో నెండలు హెచ్చుటకు రోగము ప్రబలమని వాఘటనవచ్చునని అధికారు లభిశాసుకుడు చూపుచుగాని అవసరమగు కారణ యవలంబించబడుచున్నది. జనులుగూడ అధికారుల కివయమున తోడ్పడుచున్నారు.

ఆంధ్ర నాయకుల పర్యటనము

ఏలూరులో నాల్గవ సభ

5000 మా పాయలు లభించెను

ఏలూరు హిందూ యువజన సంఘము

మ్యునిసిపల్ కమిషనరు మాజావడి

ఏలూరులో 4 వ సభ 5 వ తేదీని జరిగెను

ఒకటిరెండు దినములలో రు 1500లు యిచ్చెన

మనన వాగ్దానములు చేసిరి

సానికాధికారుల నిర్బంధములు

నాయకులు తిలక్ స్వరాజ్యోధి కమిటీను జయభద్రముగ నాచిరింపి ఐదవసారి రు 5000లు సమకూర్చెను. కొందరు పెద్దలు రు 1500లు వాగ్దానము చేసియున్నారు. కాకా తరములైన వారిని తిరిగి కలసికొనబడక పోతిమి. ఒకటిరెండు దినములలో నవియును చేతులగలదు. ఇదివఱకాధికారులు చేసిన ప్రతిభలు నములన్నియు కర్మములైవి. రహస్యము 20 వందలకు యీ యుద్వ్యంగములు గ్రామముమీదబడి వర్తకులను, రహితులను, యితర పెద్దవనపులకు తిలక్ కర్మికి చందాలాసంగ కద్దరి చాల విధముల బెడలించినారు. మహాభలకు వచ్చిన పెద్దలపేరులను ప్రాసాదించినారు. మీటింగు సమయములో మహాభక్తసముఖ ప్రాముఖ్యస్థానముల నలంకరించి నోట్సు ప్రాసాదించినారు. పెద్ద యుద్వ్యంగములనుగూడ పెద్దలను పిలిచి చందా లిచ్చినవో చాల కానిజుగలదని బెడలించినారు. బాహుముఖ కొద్దమీద మాట్లాడి సహాయనిరాకరణమును చంపివేసితిమి ఒక మేజిస్ట్రేటు పలికెను. కాంత్యురముగనున్న ప్రజలలో తేనిపానీయ నరము బడయింపజేయుట కెన్నియో ప్రయత్నములు జరిగివి. ఉద్యమము తీవ్రపరచుచున్న కాలమునందు గూడ కట్టినటులు జరుగలేదు.

శ్రీయుత హరిసర్వోత్తమ రావుగారు

5 తేది సాయంత్రము ఒహిరంగసభ జరిగినది గాడి చక్క హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. ఆత్యంత గోవిందావాక్యముగారు, ఆద్రమిల్లి మంగయ్య గారు, తుంగుటూరి ప్రకాశంగారు ముచ్చటించిరి. తిలక్ స్వరాజ్యోధికి రు 1000లు ఇంతకు కమిటీ లైనవియు, వరికొందరు చేసివాగ్దానముల ప్రకారము ఒకటి రెండు దినములలో రు 1500లు రాగవనియు, యాతాలూకా మనూలు చేయవలసిన మిగతినవనను ఆద్రమిల్లి మంగయ్యకం తులుగూడ, దండువారాయణరాజుగారు, ఆచార్యులు గారు మొదలగు స్థానిక నాయకులు కమిటీపరచుచుగన ప్రజలు వారికి తోడుపడి తగినసహాయమును చేయవలసినదనియు, యీరాత్రి యే ఒకటింటిండిచ్చిన నాయకులు వెల్లిపొవుచున్నారనియు, వాటి తోడుపడి తగినసహాయమును చేసివలయుట మందము లర్పించుచున్నామనియు హరిసర్వోత్తమరావుగారు పలికిరి.

శ్రీయుత మంగయ్యగారు

అధికారుల తన్నివిధముల నిర్బంధములను కలిగించినను ప్రజలు మాకు సహాయం చేయవలసివచ్చినందులకు మందము లర్పించుచున్నాము. అసహాయాద్యములు కాంతియుతమైనది. ఒకరిని కొట్టుకురిగిని అట్టుడిచిగని అది ప్రభోధించును. అట్టి మహాత్మ్యోద్యమమును అధికారులు నిరోధించినవో పూర్వపు అరాచకపు కర్మములు చెలరేగగలవు. కావున గవర్నమెంటు ఉద్వ్యంగము దీనిని మనమున నంచుకొనితేని పొనికత్తుటనలను గానించి, పాతకర్మములకు ప్రజలలో అవకాశము కలిగింపకుం దురుగాక! ఈ అసహాయాద్యములను ఒక్కటే వారికిమాత్రమే యుత్తరంబులేదు. మితవాదులకు, అసహాయవాదులకు, గవర్న మెంటువారికిగూడ చాలవిధముల లాభించినది. మేము కార్మికులను బహిష్కరింపక, సోషలిస్టు జస్టిసుకర్మమువారికిపదవులు లభింపకనే పోయియుండునని నాస్తిహితులగు జస్టిసుపార్టీవారి కుట్రలు కలుపుచుండ నేను వినియున్నాను. అని మంగయ్య గారు నుడిపిరి.

శ్రీయుత ప్రకాశంగారు

ఈపురయుద్వ్యంగియులచర్యలను ప్రకాశంగారు తీవ్ర ముగ్ధుడవించిరి. కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగ చేరుట, తిలక్ స్వరాజ్యోధికి చందాలు యిచ్చుట వేరమని దొడతనమువారు కానించలేదు. రీడింగ్ ప్రభు వంటివారుగూడ మనముకానోల్లం ఘోషము చేసినపుడు మనలను ప్రతిఘటింప మాచెడననెను గాని అంతవరకు కాంగ్రెసు జోలికి రావద్దు చెప్పియున్నారు. కాంగ్రెసు అనుబంధి వహించునట్లు అన్నిపక్షములవారును నందున్నారు. అట్టిసిటిలో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రధానములముననే ప్రేంపుటకు నేరలైన ప్రయత్నింతురా? ఒకమూల రోమ్యు అధికారులు కంటబడి తేనిపానీయములను చేయుచు కాంగ్రెసును చంపెదమని ప్రయత్నించుట, ఒకమూల మ్యునిసిపాలిటీవారు “సహాయనిరాకరణము” సంఘములో తేని అంటే నేగాని గ్రాంటు యివ్వము” అని బెడలించుట, ఒక పెద్ద ఉద్వ్యంగము తిలక్ స్వరాజ్యోధికి ఘోషించి: “సహాయనిరాకరణము” ప్రయత్నములను బెడలించుట, “సహాయనిరాకరణమును చంపివేసితి” నని బహిరంగముగ కొద్దులో ఒక పెద్దరుగి పలుకుట, మీటింగులలో మార్పుని, మామూలుపనిని విధిచెట్టి, సహాయనిరాకరణవాదుల మీద కాపలా కాయటయే ప్రధాన మనగాని చెవియొక్క ఇంకొక కర్మమున లండన్ ద్యోగులు విప్లవవాదులు, మాకన్నముం దో వెనుకొ ప్రజలమీదపడి చందాలాసంగకద్దరి చెవియొక్క ఉద్వ్యంగము బెడలించుట, యిదిఅంతా మామేతులును కొందనం తను మంతుడు(వేల్తో) వెల్లగించివేయవలె నని యామహానీయు లుతపపెట్టియు కనపించుచున్నది. దొరలక్కడను యిటుకంటి పని ప్రారంభించియుండలేదు. బాకన్ దొరగూడ యంతరంగికి సమకట్టలేదు. కైయిలదొర యిలాప్రవర్తించుట. వెల్లింగడన్ క్రభువుగూడ యిటుకంటిపని ప్రారంభించుట. కానవల్ల ఘోషము చేసినను అచేసినవారు వేరవుంటారు. ఈ 50,000 ంది వాలంటీ యుద్వగవర్న మెంటువారు వెల్లింగడములను నిర్బంధించివేస్తారు వారిని వారి యిష్టముపొప్పుము గవర్నమెంటువారు కైయిల్లో పెట్టవచ్చును. అంతియేగాని మహాసభలలోని అందరి మె బతుల ను, యితర అభిమానులను అపవిత్రముల ప్రజలచర్యలకొరకై దండించెదమని పలికిన అధికారు లింతవర కెక్కడను కనపించ లేదు. వై అధికారుల అనగ్రహము సుపాదించవలయుననియు, ప్రమాదములు వచ్చుననియు, ప్రభుత్వ సేవకులగు మన గల్లవారు భ్రమపడి యిటుల చెలరేగినటుల తలంచవలసి వచ్చుచున్నది. మూడు వందల సంవత్సరములనుండి బాసవత్సమున ముగియున్న వారసులకుచేతన, స్వేచ్ఛావృత్తి కవలంబింపనివార మగుటచే తన, స్వార్థమునే ప్రధానముగ నెంచి గొప్ప ప్రమాదములు గలుగవలెనని మితిమీరిన ఆక గలవారమగుటచేతన మన కిట్టి చిల్లర గొండితనమువై బుద్ధిపుట్టింది. ప్రజలకు వారి స్వత్వములను తెలిపి వారి హక్కులను కాపాడుటకై ఎటుల సదుపాయములను కొనిపనిచేయుచున్నామో, అధికారులు సేదప్రేమలంబట్టి చరింపు చున్నపుడు వారికి వారిలోమములం దెలుపుటగూడ అటులే మాకు కర్మయెనున్నది. ఇట్టి పెద్దప్రోవలను బట్టుకుట మారుగ యీ యుద్వ్యంగములగు గల్లదొరలందరు 0.4-0 యిచ్చి కాంగ్రెసులో చేరి సహాయనిరాకరణము చుంచినది కాదని ఏల తీర్మానము చేయించరాదో? మేము చేయుచున్న పని చెప్పవచ్చు వాక్యములు మహాత్ముని యుద్వ్యము మిగుల పవిత్రకంఠములు గావుననే వీరెక్కోను ఎంతి యటంకించినను ముందుకురాదు. ఈ అధికారుల చర్యలు సకాశ్రీయములు కావు; గవర్ననే రహస్యముగ నిరోధంబు వాయుచున్నారు. ఈ చిదంబర రహస్యము మన యుద్వ్యములలో నున్నదా? మనము బహిరంగ ముగ మాట్లాడుకొనుచున్నాము. బహిరంగముగ సామ్యు మనూలుచేయుచున్నాము. కానోల్లంఘనము చేసినను బహిరంగ ముగ చేయుచుమేగాని చాటుగుండ చేయును. ఇట్టి బహిరంగ ద్యమమున కింత ర మా స్వ ప్రతిఘటన చేయుట ఏమిపనియో యోచించండి.

మ్యునిసిపాలిటీ పనిచేయియో విచారించుడు. దానికొక చట్టమున్నది. అది దాని ననుసరించి సంఘరించవలయును. ఇది గవర్నమెంటుకాదు. “గవర్నమెంటువారు వార్షింగు యివ్వ మన్నది. సహాయనిరాకరణము మీ సంఘములో తేని తీర్మానముచేసి పంపుట, తేనివో గ్రాంటు యివ్వమని” తెలుపుటయో పరిపని?

ఇట్టిపనులనుండి మన గల్లవారు అధికారులు విరమించి గవార్నముల ప్రవర్తింప గోరుచున్నాను. తిలక్ ను నిర్బంధింప 5000లు సమకూర్చెనని. రు. 1500లు వాగ్దానములనున్నవి. ఒకటిరెండు రోజులలో నిర్వియుతు వచ్చును. మేము యితరజిల్లాల కింకన పోవలసియున్నది. మేమీరాత్రియే యీ కట్టణమును విడిచిపొవుచున్నాము. మీరందరు, అధికారుల క్షేత్రి దీకి జంకక మాకు గావించిన సహాయమునకు మందనములు. మీ జిల్లాలో రు. 20,000 సమకూడవలెను. అందులో యిదివరకు వసూలైన మొత్తము పో ను మిగత దానిని మీరు మీ స్థానిక నాయకులకు సహాయపడి సమకూర్చవలసిన భారము మీరుచుండులగు. చుట్టులను యీజిల్లాకు మిగత భగము నిమిత్తమై మరల వచ్చులగున చేతుక, దానిని మీరే సమకూర్చి, కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమును, ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క కీర్తిని కాపాడుదురని కోరుచున్నామని ప్రకాశంగారు నుడిపిరి.

అధ్యక్షులకును నాయక కార్యక్రమాలకును మందనము లర్పించ బడినది. మహాత్ముడు జయనాథధ్వనులతో సభ ముగిసినది. నాయకుల యుద్వ్యములను వినిన చిన్ని గాద్వ్యగులు మొదలగు ఎనుటి క్షుణ్ణివారు హృదయములందు తాము గానించుచున్న ఆకార్యములకు చింతించుచున్నామో యనుటయుగ సభాసభల కన్న ముందుగనే సభను విడిచితిరి!

స్వకీయ విలేఖరి.

హిందూ యువజన సంఘము, ఏలూరు

సంఘమున అసహాయవాదులున్నారని మ్యునిసిపల్ కమిషనరు వ్రాసెను.

హిందూ యువజన సంఘమువారికి, మామ్యునిసిపాలిటీ వారు మేజిస్ట్రేటులతోను ఉపన్యాసములు యిచ్చి నిమిత్తము కొంత గ్రాంటు నొసంగుటకు ఒకడ తీర్మానించుచున్నాడు. సదరు గ్రాంటు విషయమును పురస్కరించుకొని మాచేత్తకన్ గారు “ఈసంఘముగా సహాయనిరాకరణవాదులు అండిరి కావున గవర్నమెంటువారు వార్షింగు నొసంగవలసిన”దని చెప్పయి యీ క్రింది కమ్యూనికేషనును సదరు సంఘ నెఱిగింపకుం దియున్నారు:—

ఆర్. సి. నెం F26 ఆఫ్ 22 ఏలూరు 1-4-23

హిందూ యువజన సంఘ కార్యవర్తిగారికి

ఆయా, 1921-22, 1922-23 సంవత్సరముల తాలూకు మ్యునిసిపాలిటీ వా రొసంగవలసిన విరాళమును, యిప్పించవలసి సదరు, ది 27-7-21, 13-9-22 తేదీలయందు వ్రాసిన ఆర్డీలను యములూ, బహిరంగముగాగాని, లోపాయి కారీగాగాని, సహాయ నిరాకరణోద్యమముందు ఈ సంఘసభ్యులు పనిచేయుట మానినగాని గవర్నమెంటు ద్రవ్యమునుండిగాని, మ్యునిసిపల్ ద్రవ్యము నుండిగాని, సహాయమును పొందుట కేనంఘమున కర్హత లేదని, మీకు తెలుపవలసినదని, గవర్నమెంటు వారికదనండి. నాకు ఉత్తరపులు వచ్చియున్నవి. కావున రాజద్రోహకరం బగు సద్యమములలో, మీసంఘము సంబంధము కలిగింకుకొర దని, మీ కార్యనిర్వాహక సభ వారు చేసిన తీర్మానమును, నాకు పంపవలసినదని కోరుచున్నాను.

(సం) బి. వెంకట్రామయ్య,

మ్యునిసిపల్ చేర్మన్.

వై యుత్తరమునబట్టి మా మ్యునిసిపాలిటీవారు గానించుచున్న మాదానిడిని చనువుతో గ్రహింపగలరు. గవర్నమెంటు వారుగూడ సహాయనిరాకరణోద్యమము రాజద్రోహపూరిత పని యింతవరకు కానించకపోయినను చేర్మన్ గారు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును రాజద్రోహమును వైకల్యముచేసి నిర్విధమున వ్రాదు సాహసించుట చాల విచిత్రము. (స్వకీయ విలేఖరి)

చిత్తూరు మ.డె.ము పక్షమున మదరాసు శాసనసభకు తా మొక ఉభ్యర్థిగ నుంచుమని బి. మునిస్వామినాయుడు బి. బి.బి. గారు బెల్లుచున్నారు.

ఉప్పుపన్ను

చెన్నపురి అసమ్మతిపథ.

ఉప్పుపన్ను సబ్బితేజీ యెక్కువ జేసినందులకు సమ్మతి కలుపుటకై చెన్నపురి మహాజనపథ, కమిషనారు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమునామకమున నిన్న సాయంత్రము తిరుణి క్షేత్రి సమావేశమయి మద్రాసు పౌరులసభ కరిగెను. శ్రీయుక్త టి.గి. శేషగిరి అధ్యక్షుడగు అధ్యక్షతవహించిరి.

అధ్యక్షుల వ్యాసము

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుచు అధ్యక్షులు దీక్షోప వ్యాసము గావించిరి. ప్రాసాదమునకు సబ్బితేజీయట్లు వ్రేను రాయుగారు దెల్పిన కారణములను శేషగిరి అధ్యక్షులుగాను ఖండించి యిట్లు చెప్పిరి. ఆదాయవ్యయములను సరిపుచ్చుటయనని నై ప్రాయుగారు చెప్పుచున్నారు. కాకితముమీద తెక్కలు జేసి తెక్కలను సరిపుచ్చుట అర్థముగ కంతమాత్రమును లాభకరముగాదు. ఖర్చులను తగ్గించుటకు ఏమన్నదని నాదాభిప్రాయము. మనమునుల యందు కాగితములను వ్యాపిపత్రములకై గొప్పమొత్తమును వ్యయపరచ బడుచున్నది. ఇతరదేశములకు అనుమతితో తోడ్పడుటకు గొప్పసేన యీదేశమునందు సంతోషపడుచున్నది. జపాను తమసేనకు 81 కోట్లు ఖర్చుపెట్టుచుండగ చీకవార మగుమనము 67 కోట్లు వ్యయపరుచుచున్నాము.

రాజకీయరీతి యందంతయు మాడ ఉప్పుపన్ను కా శ్రేయముగ నిలుచునని స్పష్టమగుచున్నది. రాజకీయరీతి అంధకార సభ్యులు ప్రత్యాక్షము నుచునలెమియు చేయ లేదని తెలిపిన విషయమును ఖండించుచు శేషగిరి అధ్యక్షులుగాను అంధకారులు వై నాన్న బిల్లునకు దాదాపు 36 సవరణలు పంపిరనియు, ఎట్లయినను ఉప్పుపన్ను ఎక్కువకాకుండ చూచినయియు, కేరళాలో పౌరులగుట కొరకు ఈ అంధకార సభ్యుల సవరణలవై నామకార్తవులగు జనుగుటకును, అనుకరణలవై సభ్యులకు ప్రయత్నమువారు ఇచ్చువడినే జనుగుటయననియు, అధ్యక్షుడు ఉత్తరపు చేసినయియు, దానివై ప్రభుత్వమువారు దేనినైన అంగీకరించి సమ్మతులు ప్రయత్నించినయియు ఇచ్చువచ్చులు నిష్పన్నానామకమున అంధకార సభ్యులు తెలిపినయిందనియు చెప్పిరి. ఈ సవరణలలో కొన్నిటిని సభ్యులు అంగీకరించెదరని ప్రభుత్వమువారుగ్రహించి ఎట్లునైన ఈ ఉప్పుపన్నును వైదవ చేయవలయును తలంపుతో అధ్యక్షుని నిర్ణయమే అంగీకరింపబడెను. ఇట్లు వై నాన్నరాయుగారు అసభ్యులగుటను గావించుట అంధకారులవిధ మిగుల అపచారము చేయుట అగుచున్నది. సభ్యులమేమనగా ప్రభుత్వమువారు ఈ సవరణలను సబ్బితేజీ అధికార సభ్యుల కేదో అట్లే పని లున్నవనినగని నికరించి నిస్సహాయులగు పీల్చై పన్ను చేయ తీర్మానించుకొనిరి. అధ్యక్షులు వై ప్రాయు గారి ప్రకటమునందలి ఇతర సుమగ్రవాదములను ఖండించుచు నిట్లు చెప్పిరి. ఉప్పువై వన్న తిక్కురయ్యువుడు ఖర్చు ఎక్కువకయ్యెను. మామవుడు ఆకొగ్గముగ నుండుటకు 20 పానులు ఉప్పు కావలసియుండెను. భారతదేశమున వనమృతము 12 పానులు ఉప్పు ఖర్చు అగుచున్నది. ఈపన్ను కల్ల చీకవారు ఉప్పు తగ్గి మకొనవలసి యున్నది. తత్కారణమున రోగములు, దావులును ఎక్కువగును. రూపాయపెట్టిన వచ్చువచ్చులు తగ్గిపోయినవి. ప్రతివస్తువు ఇబ్బడి కిబ్బడి ప్రియమైంది. అట్టిది అహారకాదార్థములు వాకలయినవి ప్రభుత్వమువారు చెప్పుట తప్పు. సబ్బితేజీయట్లు భారతి ప్రజాతేమమున కవసరమని వై నాన్నరాయుగారు చెప్పిరి. కాని ఈ ఉప్పుపన్నును దేశమంతయు నిరసించెను. సామాజ్య కాసనసభ ఈ పన్ను కి నాన్దు నిరసించుటదెను. ప్రజాప్రతిభులగు రాంసభ్యులకు ప్రజాతేమమున కేమి కాలయనో తెలియబడినయెడల ప్రజలవిషయమై ఏమియు తెలియకుండ అధికారదుర్గములలో నుండు వై నాన్నరాయ కిని నా రి సభ్యులకును తెలియుకా? తుదకు అధ్యక్షులు ముగించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— మనమందరము ఒకటిగ నుండి విభేదములు లేకుండ నుండినయెడల ప్రభుత్వము అపజయముగాంచినట్లున్నను కాలవాహినిలో జయమునే పొందెదము. కత్తివిభేదములను మరచిపోయిం. అన్యాయముగ వచ్చిపడిన ఈపన్నును తొలగించుటకు పాటుపడుదు ఇది సఫల మగుటకు మార్గములేవో అందరను కలసి యోచించవలసినదిగా నేను కోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు పక్షమునకు దేదినవాదనా, స్వరాజ్యపక్షమునకు చేదినవాదనా అ

సత్సాగ్రహవారమును శ్రద్ధతో జరుపుడు

ఏప్రిలు 13-వ తేదీ సమీపించినది

ఆలోచన గాఢమును వలంబింపరులను పూర్తి చేయుడు

దేశమున ప్రజలలో నిరుత్సాహ ముంతరించినది. సూతనోత్సాహము నూతనస్వరూపమున విజృంభింపగలదు.

శ్రీమాన్. సి. రాజగోపాలాచారిగారి తంతివార్త

పలువురు నన్ను అడుగుచుండిరి. శేషగిరి అధ్యక్షులు చేదినవాదన గాను. నేను దేశతేమముకై పనిజేయునను. నాకు ఏమిదాని మామము అక్కరలేదు. దేశభియామే నాకు ముఖ్యము

వి. రామదాసుగారు

రామదాసు పంతులుగారి క్రిందితీర్మానము పాడించిరి:— భారత రాజకీయరీతి సామాజ్యకాసనసభ సమ్మతికి విరుద్ధముగ ఉప్పుపన్నును ఇబ్బడిచేసి, వై నాన్నబిల్లును సబ్బితేజీ చేయుట దేశమును ముతకు భంగకరమనియు ప్రజలకు అందు ముఖ్యముగ చీకటకు దున్నుచున్నయిని నిరసనగా అభిప్రాయపడుచున్నాను. ఇతరదేశములకు ఈకన్నుల జేరలుగారి చర్య నిరసనముగను సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు సంస్కరణ కాసమునందలి భావములకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు అభిప్రాయపడుచు వై నాన్నరాయుగారు ఇట్టి అభిప్రాయమును ముందు దుర్బినియొక పరమకుండనట్లు చేయుటకై ప్రజలు వెంటనే ప్రయత్నములు చేసి దేశతేమమును కాపాడుట అవసరమని తలచుచున్నాను

ఈతీర్మానమును ఉపపాదించుచు ఉప్పు నిర్వాహకరచయియు, దానివై వన్ను ఎక్కువజేయుట చీకటకు కట్టుకునియు, అందుకల్ల ఖర్చుకొనుచు చెప్పుచు పంతులుగారు కే.కే శ్రీనివాసరావునుయొగారి అభిప్రాయములు తెలిపి తదనవాదమున బలపరచిరి. ఈ ఉప్పుపన్ను ఇబ్బడిచేయుటకు ఒక దుర్భాసుగు విధింపు అగును. వై నాన్నరాయు గారు సామాజ్యకాసనసభ కోరిన దంతయు అంగీకరించిన అవిలవ తర్ర మగునని తలచి ఇంచితేపు కమిటీవారిసలహాలను సంపూర్ణముగ అనుకరింపబడెను. రామదాసుకు ఖర్చుకు ఏమిట్లుచేయుచు ఈపన్నును పాల్పించిరి. ఇప్పుడు పార్లమెంటుకు విజ్ఞాపనచేసికొనిన తాదములేదు. ప్రజల దిట్టకరిగితిమిలో కాసనసభ్యులకు మాండెలు ఇచ్చుట అవసరము. (రాజీనామా ఇవ్వవలయును— అట్టిల్లంబుము ప్రారంభించుకలెను— పాతకవర్తకుల నువరించి ఉప్పు తమరు చేయవలెను అనుకేలు) సభ్యులందరు ఒక సారి రాజీనామా ఇవ్వవలయునని మూలించుచుండిరి. అదియే యుత్తర మార్గము. జమ్నాదాసు ద్వారకవాడుగారు భారతీ ప్రభుత్వసభ్యులు రాజీనామా ఇవ్వవలయుననియు చెప్పిరి. ఇది ఎంతయు విచిత్రముగ నున్నది. మీ కంకటము స్వరాజ్యమే మోక్షము ఇచ్చును. అది రామన్న కాసనసభలో ప్రతిపక్షమున లొంగువలయునని చెప్పి పంతులుగారు ముగించిరి.

సి. గోపాలాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు పల్లెటూళ్ళలో వస్తుగింజలు ఇచ్చి ఉప్పుకొనువారి కిందులన గొప్ప వ్యయ కలుగునని చెప్పిరి.

నామి వెంటకూచలం తెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు ఉప్పు పన్ను చేయుట మిగుల ఘోరమనియు, ఉప్పు జీతమునకు మిగుల ముఖ్యమనియు అయ్యయ్యట్టికను సమయములయందు ప్రభుత్వోద్యోగమేమో ప్రజాప్రతిభులసవరణ తీర్మానముల విచారించియుండవలసిన దనియు, సబ్బితేజీ అధికారము ఏదైన ఉప్పుపన్ను వచ్చినపుడు ప్రజాగింజవలసిన దనియు సభ్యులందరు రాజీనామా ఇచ్చిన లాభముండననియు ఈ కంటకమును మునునం దుంచుకొని ప్రభుత్వఖర్చులకన్నిటికీ ఆటంకములు పెట్టుచుండవలయు ననియు అప్పుడే ప్రజాప్రతిభులను ఎట్టివారో ప్రభుత్వమువారికి బాధగ తెలియలదనియు X భీముగ సలిచిరి.

అంతట ఎ. రంగస్వామయ్యగారు తీర్మానమును అరచున బలపరచుచు, పార్లమెంటుకు విజ్ఞాపింపకొని ప్రయోజనము లేదనియు, ప్రజలందరు ఏకమై పనిచేసినయెడల విజయము చేపొందుననియు నూచించిరి.

యం. కె. ఆచార్యగారుకూడా తీర్మానమును కమితమున బలపరచిరి.

మొసతా అను నొక వాలంటీరు, శేషగిరి అధ్యక్షులుగారి నాయకత్వముక్రింద ఒక విద్యుత్ కలులదశము చేర్చుచు ఉప్పును వ్రేచేటొక కాయానచేయువారికి ఉప్పునీరు సప్తము జేయుటకు ఏర్పాటులు చేయవలయు ననియు ఖద్దరైనను భరింపజాలనివాడు ఇట్టి ఆత్మపణలు చేసిన లాభములేదనియు చెప్పిరి.

వి. యల్. కాశ్రిగారింతట ఉప్పునీరును భారత ప్రభుత్వపాలకుల నిరంకుశచర్యల పరంపరలు భారతదేశమునకు పుభాదాయకము లనియు దేశములో జాతిమతభేదముల గలుగజేసినది కల్లను ప్రభుత్వముచేయుచు ఉప్పుపన్ను ఇబ్బడి చేసి రీడింగుప్రభువు విజయము గాంచెననియు ఈసందర్భమున కాసనసభ్యులు డిమోకాటులుగ నుండినయియు రంగాచారిగారు చెప్పినదియు చేయవలసి యియు మాడ అసహాయవాదిగ నుండెననియు చెప్పిరి.

ఎ. యస్. రామలుగారు తెలుగులో మాట్లాడుచు తీర్మానములో నా ప్రధానవిరుద్ధ మను మూలను తీసివేయవలయుననియు, ప్రభుత్వముచేయుచు సాంప్రదాయ యుక్తముగ పనిని చేసిఎరుగరయి అందరు ఖద్దర భరించి మహాత్ముని కడుదలకు పాటుపడవలెననియు మహాత్ముడు విజయము యైన ఉప్పుపన్ను తగ్గవనియు చెప్పిరి.

శ్రీరామకృష్ణగారింతట తీర్మానమును బలపరచుచు వై నాన్న బిల్లును సబ్బితేజీయట్లు ఘోరమని మనియు, మహాత్ముడే స్వేచ్ఛనుండి ఇందుల కెంతయో ఆందోళన మొనర్చి యుండెననియు, ప్రజలు ఈ వై నాన్న బిల్లును వ్యతిరేకముచేయవలయు ననియు రీడింగు ప్రభువు కండ్లూరియు మాడ దానియు చెప్పబడియు విరదనయియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి ఉప్పుపన్నును ఎక్కువజేయక లోటుకు భరించేన పరిపాలనలెన్నవో వారికి రాజకీయవిజ్ఞానము కూర్చునని తెప్పు కలసిందే ఇట్టిదరిగితిమిలో స్వరాజ్యమే మోక్షము ఇచ్చును. ప్రజలెట్లును సామాజ్యమును పరిపాలింపజాలవలెను మహాత్ముడు ఈకల్ల ఇంజియాపరిపాలనమును నిరసనములుగ నుండెదము ఇప్పుడు రాజకీయముగ నిన్ను దలచి యం రీడింగు ప్రభువు తలచుచున్నాడు. చెందునందర్భముల ఆయన గాంధీగారి సలహాను కోరికలయిచ్చెను. ఇప్పుడునాను తెలివితిననియు భారతదేశమును అణగారొక్కవచ్చుననియు తలంచి ఇట్టి కార్యములచేసినది చెప్పియుగించిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

వరుడు కావలెను

ఆ క్వేలనియొకాఖరు చేరిన 14 నెలల కన్నకల వ్రువ్వ నానాము చేసికొనుటకు వరుడు కావలెను. మంచి రూపంతురాలు, తెలుగుభాష విశేషగా వ్రాయును, చదువను తెలియను వరుడు ప్రాజ్ఞాబలము ఏకాగ్రతైనను చేరియొండవచ్చును. 80 నెలలకు లోపుగాను చక్కదనముగాను ఉండగలెను. గోతము, విద్య, ఉద్యోగము, ఆస్తి మొదలగునవి తెలుకవలెను.

వివాహము, ౮/౧ ఆంధ్రప్రదేశ్, పోస్టుబాక్సు నెంబరు 2222, మహారు.

ప్రకటన

ఇది ధర్మలోగజ్జల శ్రీరామమూర్తి సెటిలి కొట్టు అను పే. తో జరుగుచున్న వ్యాపారములో నిర్బంధు పూర్వములలో ఒకడయి దోకేతూడి వెంటకూర్చు సదమన్యాసారంజాలాకు కొంతపాము నాందిపుండుకల్ల అతనిమోడక్రిమి లున్నా దా ఖనిచేసినయిన్నాను. సదమన్యాసముల బాకవున్న ఏకాదాన గాని యితరులుగాని సదమన్ వెంటకూర్చు వరంగా సదమన్కొట్టు లకొక్కముగాని సమకుగానియ్యకుండగా, ఇట్లుగా యిచ్చినయెడల నేను జవాబువారి కాను.

గజ్జల శ్రీరామమూర్తి, (బ. దరు)

విదేశ వార్తలు

రూపు ఆక్రమణము

జర్మను రైల్వే అధికారుల వెడలగొట్టుట

లవుమార్ గారు ఆంగ్ల ప్రముఖులతో సంప్రదించుట

సమాధాన ప్రయత్నములా?

లండను, ఏప్రిల్ 6:—ఇదిగో! ఢిల్లీ ప్రభుత్వమునకు మంత్రిగ నున్న లవుమార్ గారు ఆంగ్ల ప్రముఖుల జనరాలు బోనరులా, లాయడుబార్న్, ప్లాన్ బెల్ బార్న్, సర్ ఫిలిప్ లాయడు గ్రీము మొదలగు ప్రముఖులతో సంప్రదించి లవుమార్ గారి ఈ సంప్రదించుటల గురించి పోలిసునందున లండనునందును ప్రజల ఆశ్చర్యముల భావించుచున్నారు.

బ్రిటిషు ఆర్మీ పాఠశాలను బాగ్రత్త పరిశోధించి కనుగొని పోవుటకే ఆతడు వచ్చెనని తెలియుచున్నది. దీని బట్టి జాడగా పాఠశాలకు పరాజయము నందినందున నీరడు ప్రధానమంత్రిస్థానమునకు వచ్చునని యూహించుచున్నారు.

లవుమార్ గారు రాంగ్ల పరాసు మైత్రి సభిముగ గోరును. ఇటీవల నరడు, నల్ల పరిహరముల సమస్య పరిష్కారమున కొక విధానమును రచించెను. రైసు ప్రాంతమునందున్న పరిపాలన నుండి కాకపోయినను ప్రభుత్వానికి విడిచిపెట్టవలెననియు, జాతీయ మతపారి యొక్క యోజనయే అంతర్జాతీయ సంఘము వారియొక్క యోజనా పాలము క్రింద నుంచవలెననియు వైఖ్యుల నుండి తొలగింపవలెననియు నీ విధానమునందలి ముఖ్యవిషయము.

అంతర్జాతీయ విషయములు చర్చించబడుట

ప్రాంతమునకు ప్రయాణముగాక పూర్వము రాయలుకు విశేషమును కల్పించగా లవుమార్ గారు తాను బోనరులా డెప్యూ ప్రభుత్వో అంతర్జాతీయ మగువిషయముల సంప్రదించి నని అంగీకరించెను. తన సంప్రదించుటల సభికారిత్యా మాత్రమే ననియును, తాను జూచినంతవరకుంటును పరాసు దేశమునందల స్నేహభారమే గవ్వరుపలదెననియు నుడిచెను.

పరాసు వర్తమానము

పరాసు వార్తాపత్రికలు లవుమార్ బోనరులాగార్ల సక ప్రతినిధులగుంచి చర్చించుచున్నది. ఈ సందర్భమున "లివర్ పూల్" పత్రిక పరాసును, సమస్య పరిష్కారమునకు తమవర్తమానతో నిర్యుగ నుండవలెనని నడుపుచు నిట్లు తెలుపుచున్నది:—వ్యవహారముల మొత్తమును 2500 మిలియనులవరకునుగ నిర్ణయించుటకు పరాసువారు సమ్మతించెదరు. కాని అందు పరాసువారికి 1800 మిలియనుల సవరణల భాగమిచ్చిన నే ఇందుకు సమ్మతించ వలెననియు, రైసు ప్రాంతమునందు జర్మన వైఖ్యులు లుండరాదు. అంతర్జాతీయ పోలిసుదళ ముండవలెనని రైసునందలి బ్రిటిష్ పాఠశాలను పరాసువారి యధీనమున నుంచవలెను.

పాయిం కేరు పాఠశాలకు ఆగ్రహము

పారిసు, ఏప్రిల్ 6:—పాయిం కేరును బలపరుచు రాజకీయ జ్ఞులకు, ఆంగ్ల దేశమునందు లవుమార్ గారి చర్యలపై నాగ్రహమునందుచున్నట్లు పరిహరములకర్తించుటనుగురించియు అంతర్జాతీయ యుజ్జయముల గావించుటను గురించియు రూపు రేఖలలో క్రమముగా వదలి వేయుటను గురించియు లవుమార్ గారు రచించిన సవిధానమును ప్రకటించినందున రూపునందలి జర్మనులు చెలరేగెదనని పిక నడుపుచున్నారు.

జర్మను లోక ప్రముఖులు

స్నేహపట్టుక జర్మనువారికి దిశాధికారి చిహ్నముగా గల ఒక పత్రమును గోల్డెనియో వాచులన జర్మనులలో ప్రముఖులు తెలియజేయుచు, పరాసు అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. "సెమర్" పోలిసుదళమునందలి వెడల గొట్టునడిపి పరానెటల మారు పేర్లతో తిరిగివచ్చి వివిధ సభిములందు జేరుచున్నారు. వీరు పరాసులకు ప్రతికూలముగ నాందోళనను అభివృద్ధిపరుచుట కిట్లు జేయుచున్నారు. జర్మను దేశ యాంగ్ల మంత్రియు, పారిశ్రామిక యజమానులను, లోక ప్రముఖులకు మూలకారకు లని ఆప క్రమమునకు వెలియుచున్నది.

రైల్వే అధికారులు వెడలగొట్టుబడుట

పరాసు అధికారులు 60 మంది జర్మను రైల్వే అధికారులను బుడ్డిగునా వెళ్ళు పట్టణమునందలి వెడలగొట్టిరి.

తురుష్క సంధి ప్రయత్నములు

అంగోరాయందు ఎన్నికలు

కాన్స్టాంటినోపొలు, ఏప్రిల్ 6:—రాబోవు ఎన్నికల సందర్భమున నియోజకవర్గమువారిని దర్శించుటకు గాను సెలవు నొస గవలినదని 70 మంది ప్రతినిధులు కాన్స్టాంటినోపొలు గోరిరి. ప్రధానమంత్రియగు రూటెల్ టే గారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి. కానిగో రిమునకు అవసరముగనుక మంచి అంగోరాయందు నిలచియున్న యెడల మిగిలినవారు సెలవు పుచ్చుకొనవచ్చునని అధిక సంఖ్యా కులచే నంగీకరింపబడినది. ఈ సెల 18వ తేదీతో ప్రారంభమగు రుతుజాను పండుగలందు ప్రభుత్వమునందు సమావేశమును ని.పి యాంచకలెని నుడ తీర్మానించెను.

సంధి ప్రయత్నములు

అంగోరాయ ప్రభుత్వమువారికి మిత్రమండలి బాటు నకు ప్రత్యుత్తర మొసగు లేదు. ఈ సెల 15వ తేదీన సిట్టెర్రండున పూచీ పట్టణమున సంధి సమావేశము జరుగునని యెంచుచున్నారు. లా సేనునందు తిరిగి సమావేశమును జరపుటకు అంగోరాయ ప్రభుత్వమువారికి అభ్యంతరము లున్నట్లు బ్రిటిషు అధికారులకు తెలియదు. త్వరలోనే సంధి ప్రయత్నములను సాగించుటకు తురుష్కులు గోరుచున్నారు.

అంగోరాయ కాన్సనభవారు, మిత్రమండలి కంపు ప్రతుత్తర మును తిరిగి సంస్కరించిరి. ఈ సెల ఖరీదన సంధి సమావేశము నేర్పరుపవలెనని వారు నూచించిరి.

ఉప్పువన్ను-ఆంగ్ల పత్రికలు

రాజప్రతినిధిచర్య

సంస్కరణాభివృద్ధికి తోడ్పడునా?

లండను, ఏప్రిల్ 6:—వైసురాయు తన కృత్రికేవను అభి కారము నుపయోగించి ఉప్పువన్నును ద్విగుణ మొనరించుటవలన గలిగిన రాజకీయ క్షిపిణినిగురించి ఆంగ్ల వార్తాపత్రికలు వ్యాఖ్యా నమునకుచున్నవి.

దేవునపత్రిక:—వ్యయమును గురించిన బాధ్యత యంతయు సంపూర్ణముగ ప్రజా ప్రతినిధుల కొసగునంత వరకు, ప్రభుత్వవ్యయన ముందుముందు సంభవించు వ్యయవరదల నతిబాగ్రత్తతో గనిపెట్టియుండవలెను. వైబాడ్యతను భారతీ యులపర మొనర్చు నాదర్శమును పొందుటకు, రాజప్రతినిధిచర్య సమాకారయోజనా యనువిషయము సందేహ స్పదము.

చట్టము నందలి మాటలనుమాత్ర మమలులో పెట్టి పరి పాలనను సాగించునెడల గది బలవంతమగు నిరంకుశ పాలనము గాని బలవంతమగు ప్రజాపాలనముగాని గానెదననియు ఇట్టి ప్రభుత్వము ప్రజావ్యయమునకు మాత్రము పాల్పడుననియు "సాట్లరే రివ్యూ" వాసెను.

"స్పెక్టేటరు:—ప్రభుత్వ కృత్రికేవను భావియారమున కు పునాదిగాగలదు. చాల నవసరమైన ఇట్టి ప్రభుత్వమునకును కాన్సనభవారు నిరాకరించుట దిడుకుడనము కంటే వేరు గా జాలదు. స్వపరిపాలనయం దేమాత్రమును, పరిచయము లేనివారి యంధిట్టి దుకుడనము జరుగును. ద్వంద్వపరిపాలనకు చట్టము నందు దగిన రక్షణ లొసగుబడిగదియు లేనిదియు జూడవలసి యున్నది.

మత్తు పదార్థములు

రహస్య వ్యాపారము

జాతీయమితవారి కట్టుదిట్టములు

వివిధ ప్రభుత్వములవారు సకలరాజీన విధముల సహాయముతో జాతీయమితవారు మత్తు పదార్థములపై పోరాట మును సాగించు చున్నారు. ఈ విధానము నందు 300 కై లాగ్రాములమార్వెన్నుసరహస్యముగ అమెరికాపట్టణ మున దిగుమతిజేసిరి. ఇది డెక్కార్కునందలి ఎగుమతి జేయు బడినని వైస్ర ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. జాతీయమితవారికి ఈ విషయమున దేనిభు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపగా వారు తనచర్యదీనుకొన నెత్తించు చున్నారు. జర్మనీనందలి స్పెయిను నకును స్పెయినునందలి, పరాసు నా కాలయములనందలి అమెరికా కునూడ ఎగుమతి జేయుచుండిరి. తుదకీ విషయము గనుగొనబడి 500 కై లాగ్రాములమార్వెన్ను ప్రభుత్వమువారు సకలపరుచుకొనిరి. జాతీయమితవారి కోరికపై సిట్టెర్రండు ప్రభుత్వమువారు దీనిని విచారించుచున్నారు.

రష్యను వ్యవహారములు

మతాధికారులశిక్షలు

పోలిషు ఆగ్రహము

వార్సా, ఏప్రిల్ 6:—పోలిషు మతాధికారులగు బడ్డిశి జను మతాగ్రహము నుడిచినందుల కనమ్మలని జూపుటకు గొప్ప పోరసమావేశము జరిగెను. 100000 పౌరులు బ్రిటిషు రాయబార కార్యాలయమునకు జరి "ఆంగ్ల దేశము చిరకాలము క్షీణించు గాక", అని కేకలువేసిరి. సోవియటులచే నరెన్ను జేయబడిన కాథలిక్కుల పక్షమున సోవియటు ప్రభుత్వమువారిని బలవంత పెట్టి బోక్స్యము గలుగజేసికొనవలెనని వారు ప్రధానమంత్రిని గోరిరి. రష్యను యుక్రేనియను రాయబారుల కార్యాలయములకు పోవు మార్గములను పోలిషుదళము కాపాడుచుండెను.

అసమ్మతి సమావేశము ఫలితముగా యూధమతస్థులై ప్రజలు దౌర్జన్యమును నెరవేరి. ఇందు 50 మందికి గాయములు తగిలెను. సైనిక పటాల ను లు జోక్యము గలిగి. 10 ము కొనుటచే నని యంకటితో ముగిసెను.

టీకనుగారు

పాటియార్కు టీకను, ఇతరరష్యను మతోన్యములు ఈ సెల 11 వ తేదీన విచారించబడుదురు.

కాకసియరు పటాలనాయకుల అరెస్టు

టిస్లిను 6:—కాకసియ ప్రాంతమునందలి "కెడ్డు" వైఖ్యాధికారు గు జెనరలు ఈగరాపు (ముఖ్య సేనాధిపతి) జెనరలు వరకుజేవు మొదలగువారు చాలగుండి ముఖ్యులు, బోలి విడు అధికారులపై కుట్రలు పన్నుచుండెను నేరముపై నరెన్ను జేయబడిరి.

బ్రిటిషు ఆయవ్యయవట్టిక

పన్నులు తగ్గించుట

బ్రిటిషుఆరాయమునందు 101 మిలియనులధిక మగుటచే వివిధపన్నులు తగ్గించబడునని ప్రజలు భావించుచున్నారు.

పన్నులు తగ్గించుటగాను 60 మిలియనులకంటె సభి కముగ వినియోగింపవలెయు, అదాయము పన్నునందు నూటికి 6 పెన్నీల చొప్పున వీరుపై పన్నునందు పంపింట్లు 1 కి 1 పెన్నీ చొప్పున మాత్రమే తగ్గించెదననియు వీరునందు పంపింట్లు 1 కి మరయొక పెన్నీని వరకులు తగ్గించెదననియును రైమ్ము పత్రిక కు పార్లమెంటుకి విశేషముడు తెలిపెను.

బోను నందు సగము మాత్రమే తగ్గించెదనని కలపెనీ యజమానులు నూచించుటచే ఆంగ్ల రైల్వేకార్మికుల వివాదమున కొంచెంభివృద్ధిగలిగెను.

బ్రిటిషు ప్రేమ యజమానులు, కార్మికులు దెచ్చిపెట్టిన సమస్యనంతరము మొత్తముమీద పంచాయితీకి పెట్టవలెననియు, అందలి ప్రత్యేక విషయములను మాత్రమే పంచాయితీకి పెట్టరాదనియు తీర్మానించిరి. అందుచే ఈ సెల 14 వ తేదీకి నిర్ణయింపబడిన కార్మికుల సమ్మె జరుగునట్లే యున్నది.

హాహూరులో భారత నాయకుల ప్రయత్నములు

సభలు సంభాషణలు

8 వ తేదీన భారతకాంగ్రెసు భిలాఫతు వాయకులు లాహోరులో చాలచుండితో సంభాషించిరి. చాల సభలను గూడ చేసిరి. మధ్యాహ్నము మహమ్మదీయులసభ జరిగెనది. జూలూనా ఆబ్దులు కలాం అజదు, హాకీ ఆబ్దులుఖాను, డాక్టరు అహ్మద్, దేశబంధుదాసు, సహోజనీదేవి, పండిత మోతీలాలు సైహూగా ర్థాసభకు వెళ్లి మహమ్మదీయుల ఉపన్యాసముల విని వారిభావమును తెలిసికొనిరి.

స్వరాజ్యకక్షమువారిసభ

అనాడు సాయంత్రము స్వరాజ్యకక్షమువారిసభ జరిగినది. ఆసభకు దాసుగా రిఖ్యతత వహించిరి. పక్షమువారి సన్మానమునుగూర్చి సైహూగా రుపన్యసించిరి. పంజాబురాష్ట్రీయ స్వరాజ్యసంఘము నేర్పరచిరి.

ఎన్నికలు జరగునపుడు మహమ్మదీయులందరూ గూడ నుండవలెనని 8 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుపలేదు. 9 వ తేదీన జరుగునపుడు ఎన్నికలు జరుపబడును.

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యతనుకలిగించుటకు మరొకన్ని సభలుగూడ జరుగును. ఆసభలలో తండు పక్షముల వారును నాయకులును కలసి ఆలోచించి ఏర్పాటు చేసెదరు.

నెల్లూరు స్త్రీలకాంగ్రెసుసంఘము

౧౯౨౩ వ సంవత్సరము మార్చి-డిసెంబరు
ఆదాయవ్యయపట్టిక

జమలు	
తిలక స్వరాజ్యనిధికి (స్త్రీల ప్రచారము)	౨౩౧-౧౪-౯
గ్రామములలో కనూలు కాబడిన విద్యార్థి క్రయం	౨౨-౧౧-౦
ద్వారా వచ్చినది	౨౯౮-౧౧-౦
సభ్యులచందాలు	౧౩౩-౪-౯
తిలక స్వరాజ్యనిధి (స్త్రీల ప్రచారమునకు)	౧౧౨-౧౩-౦
రాజుముల కడుపునయిరా విక్రయం	౧౦౦-౦-౦
రాజుముల అభివృద్ధికి ఒక నాటక	౩-౦-౦
సమాజము వారి విరాళము	౨౪౮-౧౧-౬
స్త్రీమతి తిక్కనరపు సుదర్శనమ్మగారివల్ల	౦-౬-౩
స్త్రీ గాంధీ మహాత్ముని చూడుపుకయిరావనూలు	
వస్తువుల విక్రయం	
ఇతర కనూలు	

మొత్తము ౧౨౯౧-౧౦-౪

ఖర్చులు

వేతనములు, ఇంటిబాడుగల కనయరా	౨౦౧-౧౧-౧
అమ్మ, పోట్లు, తండ్రి వగయరా	౧౧-౧-౦
వారపుముంజిలు	౩౮-౧౩-౯
రాజుముల	౧౧౦-౦-౪
దూది ఏనులు	౨౪౪-౨-౯
వస్త్రములు శీత	౨౨౦-౧౦-౩
సూలపడుగులు	౧౯-౪-౯
ఆనులు	౧౨-౬-౦
ప్రచారమునకుగాను	౧౧౩-౧౪-౬
హిందీప్రచార సంఘమునకు	౧-౦-౦
సింహపురికి చందా	౩-౦-౦
కృష్ణరావుగారికి	౬-౧౦-౬
చిల్లరఖర్చులు	౯-౧౩-౮

మొత్తము ౧౦౭౦-౧౩-౩

డిసెంబరు నెలఖర్చునకు నిలవదు. ౨౨౦-౧౩-౧

పొడకా కనకమ్మ
కార్యదర్శి.

ఉత్తర ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘము

౧౯౨౩ వ సంవత్సరం జనవరి ౨౨ తేదీ మొదలు
ఏప్రిల్ తేదీ లు వరకు జమాఖర్చు పట్టి

జనవరి ౨౨ వ తేదీ క్రొత్తసంఘ నిర్మాణోద్యమము వాటికి కార్యాలయమునందు నిలువ ఖాది దొరక్కన శ్రీయంత జే. బాకోజి రావుగారు తమనోళ్ళములో నుంచిన ఖద్దరు వనికీ మార్చి ౩౧ వ తేదీతో ఆంధ్రమండ్యం మానములకు యిచ్చిన జమఖర్చు పట్టి వివరము (యూరిపోర్టును రాబోవు మండల సంఘమునందు పరిష్కరించదల మాను.

రాబడి

రాష్ట్రీయమువారు పంపినది	౨౦౦-౦-౦
గుత్తి శ్రీయంత జే. శేషప్పగారు పంపిన నూలు మొత్తము	౪౦౧-౧౨-౪
గుంతలల్లు శ్రీయంత జే. కృష్ణరావుగారు పంపిన నూలు మొత్తము	౪౧౨-౪-౦
శ్రీయంత జే. బాకోజి రావుగారు పెట్టిన మొత్తము	౨౪౬-౨-౦
చిల్లర అనామలమ్మ జమ మొత్తం	౧-౦-౨
లాభంబాదు	౪౨౦-౧౯-౯

మొత్తము ౧౦౭౦-౧౩-౩

ఖర్చులు

అంగవాడి డి.గె. గుమాస్తాజీతము మొదలగునవి	౪౨౧-౧౦-౩
జనరీ లెక్కలో ఖర్చు బాబుకు	౧౬౨-౧౧-౬
రాజుములకుగాను పెట్టిన మొత్తము	౧౨౩-౧౦-౬
వస్త్రములపై ఆధ్యాత్మిక యిచ్చిన వా	

కీర్తికేసులైన రావుబహద్దర్ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి జన్మదినోత్సవము

హైదరాబాదులోని శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయమందిరమున ఆంధ్రభాషానిలయ, ఆంధ్రజనసంఘములవారు మన ౩౦ వ మార్చి 1923 కుక్రవాగము (వైశిఖ శ్రవణమాస) వాడు సాయంత్రము విడుదలయినందు కీ. శే. రావుబహద్దర్ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారి జన్మదినోత్సవము జరుపుటకు సమావేశపరచబడినది. సుమారు రెండువందలమంది సభ్యులుండి శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకపథ మేర్పాటు చేయబడినది. గంతులు గారిపట్ల ప్రత్యేకముగా నలంకరించబడియుండెను. మ-రా-రా-ప్రాధమికము కిమిగారి హనుమంతరావు ఏ ఏ ఎల్.టి. గారు సభాధ్యక్షుల కహించిరి. ఆధ్యక్షులు ప్రవచనాలంకృతులుగా తేయబడిన తదుపరి వారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును చదివి వినిపించిరి. దీనిపైను పంతులుగారి సాంఘిక సేవనుగురించి ఎక్కువగా ప్రశంసించబడియుండెను.

మ, రా, రా, మాడపాటి వాసుదేవరావు పంతులుగారు కీ. శే. వీరేశలింగముగారు ఆంధ్రభాషావేదీ చేసిన మహాపాతకమునుగురించి ఉపన్యాసించుచు తమగుభాషాభివృద్ధికొరకు పూర్వమునుండి చేయబడుచున్న ప్రయత్నములను మూడుభాగములుగా భాగించిరి. అందు మొదటిది నన్ను మధ్యటి కాలమునుండి శ్రీకృష్ణ దేవరాయల కాలమునకు, రెండవది రాయలవాడ కాలమునుండి వీరేశలింగముగారి కాలమునకు, మూడవది ఆరు తరువాత కేటికరకు ఈమూడుయుగములలోని వచనావతరణములను, కేటికరకు గురించి చెప్పుచు జయకాలములవారిచే వ్రాయబడిన వ్రాతలను ఉదాహరణప్రకారము నడిపిరి పంతులుగారు శ్రీవిద్యారంభము, సాంఘికభివృద్ధి, రక్షణ, చేసిన ప్రయత్నములను కొనియాడుచు తమగుభాషలో నవలలు, కవులచరిత్రలు, ప్రవాసములు, భాషాంతరీకరణగ్రంథములు స్వీయచరిత్ర మున్నవని కన్నీటిని పుడుటగానే ప్రవాదివైచి క్రొత్తగా వ్రాసిరిని ఉపన్యాసముల నడిపిరి.

ఆరుతరువాత బ్రహ్మశ్రీ కొలచల కృష్ణసోమయాజులు గారు ఎం. ఏ. ఎల్.టి. పంతులుగారి జీవితము సారాంశము, సాంఘికభాగములుగా విభజించి ఈ రెండింటియందును వారు భిన్నమనోరథుల యొనర్చు తమయభిప్రాయమును చెలిపిరి. ఆంగ్లేయభాషా సంపర్కము చేతను, వారివాగ్వికరణయొక్క ప్రావృలములను సాహిత్యోద్యమము, ఆలవాటులను అదర్శముగా నుండుకొని వానిని హిందూ సంఘమునందు ప్రవేశపెట్టు నుద్దేశ్యము గలిగియుండినదియు, తత్కారణమున జనసామాన్యముందు తమయభిప్రాయమును వ్యాపింపజేయుటకు ముఖ్యమైన వచన రచనకన్న వేరుమార్గమును గానందున వానినే సాధముగా గైకొని తెలుగు గ్రంథములను వ్రాసెను. గాన నది భాషావేదముని యెంచుటకు హేతువులేదనియు నుడిపిరి. శ్రీలక్ష్మిగారు వారు పేలుచేయుట కుద్దేశించిరి గాని వారి కేసునిషయమై విధానము నేర్పాటు చేయవలెననియు ఈ ప్రయత్నమునందును వారు సభ్యులనోరంజించు కారణని తెలిపిరి. పంతులుగారు విశేషాద్యాచారులను ప్రవేశపెట్టుటలో వారియొద్దేకము శేషము ఇంకొకముఖభాషలపై కృత్తిచారాది దోషములకు పాల్పడు విశేషపులు తెప్పించుటయే యుండవచ్చును గాని వానికి వ్యతిరేకముగా పంతులుగారి ప్రోత్సాహము పరిణమించినదని సోమయాజులుగారు తాము తమ స్వాసభవములను తెలిసికొనినట్లు నూచించిరి. మొత్తమునైన పంతులుగారి సాంఘికజీవితము నడిపిరి. విజయము గాంచలేదని చెప్పిరి. పంతులుగారు ప్రమాణగ్రంథములను నిరసింపి, స్వాసభవమును ప్రమాణముగా నెంచుకొని, జన్మాంతరము, కర్మావశ్యకత, ఈశ్వరదత్తతత్వప్రకరములు (వేదములు) నడుగు ప్రావృద్ధిధాంతములను త్యజింపవచ్చు ప్రోత్సాహము వారి ప్రయత్నము లేనియు ప్రజలయందరణ పొందలేదనియు నని కాశ్యోకపథప్రవాణములు గాకపోయెననియు తమ యుపన్యాసములను ముగించుచు పంతులుగారి పవిత్రసత్యము మెచ్చుకొనదగినదనియు, అనుకరించదగినదనియు సోమయాజులు గారు వక్కాణించిరి.

డాక్టరు రామస్వామి నాయుడుగారు పంతులుగారు చేసిన శ్రీవిద్యాభివృద్ధి, ఆశీర్వాద, వృద్ధిహవాములు మాన్యుట మున్నగు విషయములను వెలుపుచు సోమయాజులుగారి భావములలో తామేకీభవించునని చెప్పిరి. డి. వి. రమణయ్యగారు స్వరచిత్రమును వద్యములను, పంతులుగారిని వారి ధర్మపత్నిని గురించి వాగినిని చదివి వినిపించిరి.

సభ్యులకును, సభ్యులందఱకును, కేటలకును, అధ్యక్షులకును వందన మారవాసంజరము తాంబూలసత్కారములతో సభ ముగింపబడినది. (ఒకవిలేఖ)

నోటీసు

తేలుమాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుపంతులుగారి తాబూదు వయ్యారంగుగారుమూల వున్న మామిడితోటలు, భేరిగతోటలు, చింతలతోటలను వచ్చిక చీలుభూములను భూములను మెరక పల్లం శేద్యపు భూములను 1888 ఫస్టిక్ యేట పాటుకున్న వెంకటేశ్వరరావుగారుమూల మాడపాటివారి బంగాళా యెగుటు 15-4-1923 న యీ క్రింద దస్తవీరుచేసిన వాదల్ల పేపర్లపై మేలం జనపదును పాటుకాలమందు పాటుపెట్టే వారు పాటు ప్రారంభమునకుముందు 500 లు ధరావతు కట్టువలెను. పాటు కొట్టివేసిన తరువాత ఆఖరుపాటును సదరుపాటు మొత్తము మొదటపెట్టిన ధరావతుకూడా కట్టుకొని నాలుగవంతకు సాము వెంటనే దాఖలు చేయవలెను. అట్లు చెల్లించియడల ఆపాటు రద్దుపర్చి ధరావతుపెట్టిన రు 500 లు మిగిలినవి తిరిగి పాటుపెట్టుటకు సదరు యజమానాపాటు బందరు కలుకొద్దువారిల్ల భూములపైన మీదట సదరుపాటు మొత్తము చెల్లు ప్రాసీ రిజిస్ట్రేషన్ యివ్వవలెను. అట్లా వ్రాసి యివ్వవలెదల పాటు దాఖలు ఆసీయేమిన్ని స్వాధీనపర్చవలెను. వెంటనే తిరిగి ప్రయత్నపర్చి వానాతేటి జర్నలును. మిగతా వరత్తులు మేలం కాలమందు తెలిసిపర్చవలెను.

కస్తూరి కృష్ణానందం,
బందరు, 6-4-23

గవేరియ

వి. సి. మిక్ చెరు:— అను బందు పెగలోగమున పూర్తిగా మాన్యు. వెంటనే గుజుడు కనబడి బాధ తగ్గును. మంట, యగురు, ప్రసించుట ఆగును. గవేరియ బీజములను జీలకదేని జీర్ణించిన పెగలోగమున అంతురము లేకుండ మాన్యు. పత్తములేదు. 16 ద్రాకుల ద్రావణము 82 మాత్రలు 8 లోజులకు వాడవలెను. వెల రు 8.0.0, వి. సి. గారు రు. 8.0.0 ఈ మందు తెలవాడలో బొంబాయి ప్రేడింగు కంపెనీ వారి సాపులో కూడ అమ్ముచును.

వి. సి. మిక్ చెరు:— గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

శ్రీ లక్ష్మీ వస్త్రశాల

“మంగలి కత్తులు”

కత్తు తాళములు.

ఆంధ్రసాహిత్యవేదమునకు ప్రాశస్త్యనింపుడు.

తెలుగు భరణ క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

వి. వెంకటేశ్వరయ్య అండ్ కో లిమిటెడ్

కత్తు అండ్ లాక్ షేర్మన్ లెం.

వెదాధరం. (గోవానగర్)

సెక్రటరీ అండ్ డి. “ఇంట్లీ” వెదాధరం.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యూరప్ సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రికాశ్రయము, భూతదైవము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేతనములు వివిధ విశోధనవిద్యలు గలవు. ఇంకే గాక మనుష్యుని మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, ఊములో సమాధియగుట, భేరిములేని తలకాయచేత మాటలాడుటలు భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు వివిధక్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్పత్తిగా మేజిక్ చేయగలరని గాగ్గరింటి యిచ్చుచున్నాడు. దీని వెల రు 4.0.0 లు. (211828.6) వి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, బంగళా, గుంటూరు జిల్లా.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

అయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో వ్రాయును.

డా. వైద్య నారాయణజీ శేకవతి,

(బి.బి) 27, చీవాటాచార్యులు, వకటానా.

చొక్కపు సీమ వేండికి, సవరముబంగారుకు
గ్యారంటీ! గ్యారంటీ! గ్యారంటీ!!!

వేండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు
మమ్ములను మరువకుడు

బ్రహ్మలు, దువ్వెనలు, వడ్డుగుండీలు, కఫ్ గుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, పట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు అత్తికాయగొలుసులు, గజల పట్టెడలు, మిరియాలగొలుసు, బొమ్మకొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొల తలలోను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు నెం. 25 చైసాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు. (3)

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

(505) మీ కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని అయితే మన గుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదెదియు లేదు. ఎమ్. వి. అప్పారావు, అసిస్టెంట్ సూపరిన్ టెండ్ డెంటు వాయల్ పాడు, చిత్రావజ్ఞులు

(506) నేను మీకదనండి లేప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేసిరి. జ్వరము, దగ్గు పడినను వీటిని తప్పక దుడుర్చును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లను పంపకోలేదము. ఎమ్ రామరావువాయల్, హైదరాబాద్ నగర ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారికార్.

వృష్యరాజరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులచే గలిగిన బలహీనము రక్తక్షీణత, అరుచి, కడుపులోమంట, మూత్రవాళము లందు మంట, మూత్రము సరిగా పోకుండుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక దుడ్ది, నుంచుకొనును, కాంతి, బలము నిచ్చును.

రూ. 2 లు బోవధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు. ఇనాం బ్రాంచి, నెం 331, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.
(2) పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఎం.బి, అండు సి.ఎం. గారి పోషణకింద నున్న
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మ సి, లి మి టెడ్
హెడ్ ఆఫీసు 19, హాంబోరోడ్డు మాంటురోడ్డుపోస్టు, మద్రాసు.

శ్రేష్ఠమైన, రహస్యములేని ఆయుర్వేదిక్ బోవధములు గల బోవధకాల యిది యొక్కటియే (ప్రాచ్యుపతీతీ వైద్యవిధానములందరితోనట్టి ప్రవీణులైనవైద్యులచే మిక్కిలి కాత్తునమృతముగా అతిశాస్త్రగా తయారుచేయబడిన బోవధములు నిధముగా నున్నది. క్రొత్తది, మేలైనదియు నైన బోవధలే ఉపయోగింపబడుచున్నవి. మా బోవధకాలయందు తయారగుచున్న పలు రకముల బోవధరాజములు గుణమునందుగాని, శ్రేష్ఠత్వమునందుగాని యితరవైద్యులకు తీసిపోవుటలేదు.

మా శుద్ధమైన చర్మవ్యాధిప్రాసమును మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రసాయనము కఫహామైడి.
క్రొత్తఫలములు, బివధులు మొదలగునాటినుండి తయారుచేతిబడినది.

1. తీయము, దీర్ఘకాలముగానున్నట్టి ఉబ్బనము, రొమ్ముపడినెము, బీళ్లకత్తి క్షీణించుట మున్నగువాటికి విశేషముగా ఉపయోగించు చున్నది. (2) అగలిని హెచ్చుకేములును ముండుటవలన కాడిలిన్ మానెకంటెను శ్రేష్ఠమైనదని చెప్పదలచును.

(3) మిక్కిలి చునోహరమైనయది గలదు.

(4) మిక్కిలి బాధకరమైన దగ్గులవాద్య దీనిని నిధునక నేలించిన విశేషముగా ఉమ్మివేయ నవసరములేకనే కఫము బయటికివచ్చును. 4 బోవుల దబ్బా 1-కి ధర రూ. 1. 1 పాను దబ్బా 1-కి ధర రూ. 2/-

(5) కోరమునందుండు జీవఃక్షయములకు అనువులకు ఆధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీసాంగత్యాది అత్యాచారములన తీరమునకును మనస్సుకును, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.

500 చిన్న మూసాదెబ్బలను ఉచితముగా పంచివెట్టుటకై దైక్త్యము తీర్చునించుచున్నాను. దరఖాస్తుపంపినచో మా పూర్తి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

బీజ్ బంద్

బీజ్ బంద్:— శ్రీ కళ్యాణ ప్రస్థానమున యొక చురుకైన వీర్యముగలను రెండుగంటలలో ప్రసరించి ఆధిపత్యమున రతి సాధ్యమగుచున్నది. కావలసినట్లు కొంచెం నిమ్మజండురసము త్రావినవెంటనే, వీర్యస్థలన ముప్పును, పులుకులేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బంద్ మూడురోజులు రెండువారాలు పాలతో పుచ్చుకొనిన ధారకాబోవు వీర్యము(కుక్) నష్టమయినచో తప్పక కట్టుకొని, బీజ్ బంద్:— 15 రోజులు పాలతో రెండువారాలు పుచ్చు కొనిన కారిత్యాది దురభ్యాసములవలన కలిగిన: పుంసంశయము తోయి మరియొకప్పుడు అనేకులచే పరీక్షించ బడి సర్దిఫికేట్లు పొందియున్నది. మేము దిశ్వించి త్రాయ నక్కరలేదు ఒకసారి తేప్పించి వాడినచో మీకే తెలియును, ఈ త్రేణములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మృతల బోవధము సీసా 1-కి రూ. 2—0—0 వి. కి. ఖర్చులు లేవు.

(475) **ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బైరాగిమఠంవీధి, మద్రాసు.**

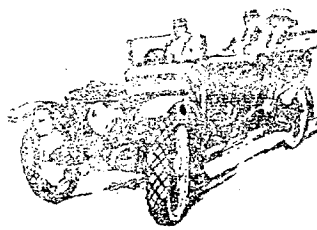
గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మాయొక్క శాస్త్రీకారి రిరిగువరము లోపను యుపయోగించుటకల్గి, చర్మవ్యాధులు, మేహ కారకపాడలు, యింకను అనేకచర్మ వ్యాధులు నివర్తయగును 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును ధర రూ 1-కి 0-10 0.

అన్నపూర్ణస్టోర్సు పార్కుటవున్ మద్రాసు

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,
Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.
172, CALCUTTA.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబండ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే పనులు చేయునో మున్నగు విషయముల తెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములకు ప్రాయము:—
మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.
The Modern Motor Institute 1/22 Broadway MADRAS

మీరు
దేహరోగ్యవిషయాభివృద్ధి
తెలుపు
కామశాస్త్రమను
పుస్తకమును కని, విని, చూచియుందురా లేదా,
ఇప్పుడే మాకు వ్రాసిన తపాలావగైరా ఖర్చులు లేకయే పంపెదము.
విశ్వాసము:—
అతంతన్నిగమా బోవధాలయము
26 బ్రాడవే, మదరాసు.

శ్రీమద్దేవకృష్ణ
అతీ చమత్కార
పలకలు-రసాయనకరలు-
స్వేజులు-తేజస్వినవి, సరస
మగుదలకువికృయింపెదము
అద్దేపల్లి హరిశ్చంద్రుడు
కలవడిపోకాక నాడ.

మలయచంద్రమము
గనరియా అను శిశుగ్రహునది తిహారము తథ్యము లేదు. పిలికారీతో కని లేదు. ఎలావు, తెలుపు, వచ్చు అను మాట నిధములు 25 గా రో గ మ ను 1. ఈ పూటలలో మాన్యును. శ్రీల అనుభవ వ్యాధులకు మాడ ఇది కావలసినది. (251) దర్శ 1 కి రూ 2-4-4
గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం(గోవామిలిల్లా).